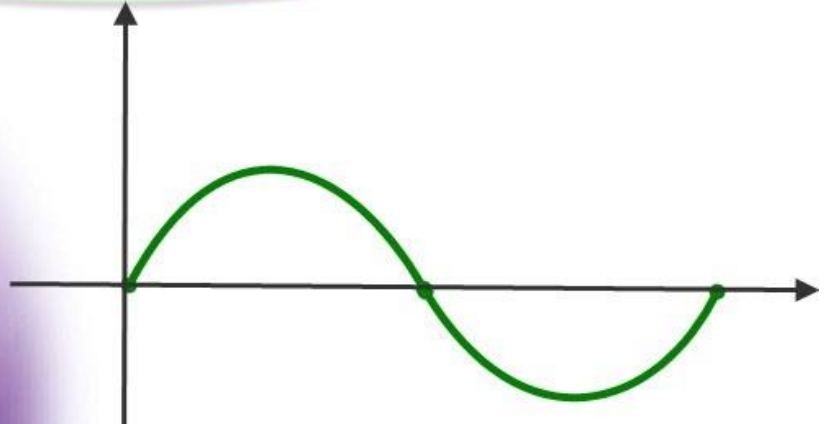

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت **ویکی پاور** مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

موضوع پروژه:

تایمر تخصصی بلندمدت مجهز به میکروکنترلر

برای خرید فایل word این پروژه [اینجا کلیک کنید](#).

(شماره پروژه = ۵۴۰)

پشتیبانی: ۰۹۳۵۵۴۰۵۹۸۶

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

چکیده :

فصل اول : AT89C2051 از شرکت Atmel:

این تراشه 8051 رایج دارای ROM سریع می باشد و طراحی های سریع این نوع حافظه ایده آل است زیرا حافظه سریع می تواند طی چند ثانیه در مقایسه ۲۰ دقیقه لازم برای 8751 پاک شود به این دلیل AT89C2051 بجای 8751 بکار برده شده است تا هنگام پاک کردن تراشه وقتی تلف نشود و به این وسیله ساخت سیستم سریع گردد.

هنگام استفاده از AT89C2051 برای ساخت سیستم های مبتنی بر میکروکنترلر به سوزاننده یا برنامه ریز ROM سریع نیاز داریم با این وجود به پاک کننده ROM نیازی نیست. توجه داشته باشید که در حافظه سریع باید تمام حافظه پاک شود تا بتوان مجدداً آن را برنامه ریزی کرد پاک کردن حافظه سریع یا خود سوزاننده صورت می گیرد به این دلیل پاک کننده جداگانه ای لازم نمی باشد برای حذف سوزاننده PROM ، Atmel روی نوعی از AT89C2051 کار می کند که می تواند از طریق پورت سریال COM یک PC IBM برنامه ریزی شود.

فصل دوم : تجزیه و تحلیل مدار

در این فصل به بررسی جزئیات مدار تایمر اعم از IC و مقاومت و خازن و دیویدهای به کار رفته در مدار پرداخته می شود. این مدار توسط میکرو کار می کند و میکروکنترلر آن توسط کریستال ۱۲ مگاهرتز کلاک خورده و توسط IC رگولاتور تغذیه می شود و خروجی آن توسط ترانزیستور تقویت شده و تقویت شده آن باعث به کار افتادن رله می شود و رله وسیله برقی را کنترل می کند.

فصل سوم : پیوست ها

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت **ویکی پاور** مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

در این فصل سورس برنامه میکرو که به زبان اسمبلی است ارائه شده و کلیه اطلاعات منبع در مورد

AT89C2051 شامل DATA SHEET و توضیحات برنامه نویسی آن ارائه شده است.

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت **ویکی پاور** مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

فهرست مطالب

عنوان..... صفحه

فصل اول: میکرو کنتر لر AT89C2051

- ۱_۱ تاریخچه ۱
- ۱_۲ ساختار میکرو کنتر لر 8X51 ..... ۱
- ۱_۳ زمان سنج ۱۸
- ۱_۴ برنامه ریزی اینتراپتها ۲۴
- ۱_۵ انتقال سریال ۲۴

فصل دوم : تجزیه و تحلیل مدار تایمر

- ۲_۱ مشخصه ها و خصوصیات مدار ۲۶
- ۲_۲ لیست قطعات به کار رفته در مدار ۲۶
- ۲_۳ برد ۲۸
- ۲_۴ مقاومت ۲۹
- ۲_۵ خازن ۳۴
- ۲_۶ دیود یکسوساز ۴۴
- ۲_۷ دیود نورانی (LED) ۴۶
- ۲_۸ آی سی ۴۹
- ۲_۹ ترانزیستور ۵۰
- ۲_۱۰ رله ۵۰
- ۲_۱۱ کلیدهای میکروسوئیچ ۵۱
- ۲_۱۲ دیپ سوئیچ ۵۱

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت **ویکی پاور** مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

۱۳_۲_ کریستال ۵۱

۱۴_۲_ برنامه ریزی میکرو ۵۲

۱۵_۲_ طرز کار مدار ۵۲

۱۶_۲_ نتیجه ۵۵

فصل سوم : پیوست ها

سورس برنامه به زبان اسمبلی ۵۶

منابع ۹۰

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت **ویکی پاور** مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

مقدمه :

گرایش سخت افزار رشته کامپیوتر گرایشی است که با الکترونیک عجین می باشد.

بطور کلی گرایش الکترونیک به دو بخش عمده تقسیم می شود :

۱- دیجیتال

۲- آنالوگ

این پروژه که طراحی و ساخت یک تایمر تخصصی است گرایش در الکترونیک دیجیتال دارد و بطور کلی کاربرد الکترونیک دیجیتال و بخش طراحی و استفاده از مدارات مجتمع استوار شده است و طراحی بر اساس مدارات منطقه ای و سیستم باینری می باشد.

ما در اینجا نیاز به داشتن اطلاعات سخت افزاری در زمینه مدارات مجتمع IC ها و همچنین برنامه ریزی و استفاده از آنها داریم.

در این پروژه با استفاده از قطعات سخت افزار یک تایمر طراحی کرده ایم که برنامه میکروکنترلر آن به زبان اسمبلی بوده و در نهایت خروجی اعمالی به رله باعث قطع و وصل شدن وسائل برتر می شود.

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

فصل اول: میکروکنترلر AT89C 2051

۱-۱) تاریخچه

با وجود گذشت ۳۰ سال از تولد ریز پردازنده تصور وسایل الکترونیکی بدون آنها کار مشکلی است در سال ۱۹۷۱ شرکت اینتل ۸۰۸۰ را به عنوان اولین ریزپردازنده موفق عرضه کرد. مدت کوتاهی بعد از آن موتورولا، RCA و سپس Zilog انواع مشابهی راهم چون ۶۸۰۰، ۶۵۰۲، ۸۰Z را عرضه کردند، گرچه این مدارها به خودی خود فایده چندانی نداشتند اما بعنوان بخشی از یک کامپیوتر تک بورد برای آموزش طراحی با ریز پردازنده تبدیل شدند.

میکروکنترلر قطعه ای شبیه ریز پردازنده است در سال ۱۹۷۶ اینتل ۸۷۴۸ را به عنوان اولین قطعه خانواده میکروکنترلر های MCS_۴۸ معرفی کرد. توان، ابعاد و پیچیدگی میکروکنترلر ها با اعلام ساخت ۸۰۵۱، یعنی اولین عضو خانواده میکرو کنترلر های MCS_۵۱ در ۱۹۸۰ توسط اینتل پیشرفت چشمگیری کرد.

۱-۲) خلاصه سخت افزار این قطعه عبارت است از:

4k بایت ROM، ۱۲۸ بایت RAM، ۴ درگاه ورودی خروجی، ۲ تایمر شمارنده ۱۶ بیتی، رابط سریال، 64k بایت فضای حافظه خارجی برکد 64x بایت فضای حافظه خارجی برای داده، پردازنده بولی، ۲۱۰ مکان بیتی آدرس پذیر، انجام عملیات ضرب و تقسیم در ۴ میکرو ثانیه.

۱-۳-۱) تغذیه پایه های ۲۰=GND و ۴۰=VCC

میکرو کنترلر با یک تغذیه ۵V کار می کند که پایه ۴۰ سر مثبت آن است.

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

۲-۲-۱) پالس ساعت (پایه های ۱۸ و ۱۹)

این پایه ها جهت اتصال به کریستال نوسان ساز به کار می روند که با مدارات داخلی پالس ساعت سیستم را تولید می کند.

۳-۲-۱) درگاه های موازی (پورت های صفر ف یک ، دو ، سه)

میکرو کنترلر دارای چهار درگاه ۸ بیتی است که می تواند علاوه بر منظور خاص، پایه های ورودی خروجی نیز باشند.

در میان پورت ها، پورت سه کمی با دیگر پورت ها متفاوت است زیرا علاوه بر یک درگاه عمومی هر یک از پایه های عملکرد دیگری نیز می توانند داشته باشند که به شرح زیر است :

جدول شماره ۱-۱ پورت ها

شماره پایه	بیت	نام	وظیفه
۱۰	P3.0	RXD	دریافت داده درگاه سریال
۱۱	P3.1	TXD	ارسال داده درگاه سریال
۱۲	P3.2	INT0	وقفه خارجی صفر
۱۳	P3.3	INT1	وقفه خارجی یک
۱۴	P3.4	T0	ورودی تایمر یا کانتر صفر
۱۵	P3.5	T1	ورودی تایمر یا کانتر یک
۱۶	P3.6	WR	سیگنال فعال ساز نوشتن
۱۷	P3.7	RD	سیگنال فعال ساز خواندن

لازم به ذکر است که پورت های صفر و دو نیز به عنوان باس آدرس دهی به حافظه خارجی کاربرد دارد و پورت های دو منظوره می باشند.

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

۴-۲-۱) PSEN (پایه ۲۹، Program Store Enable)

وقتی برنامه از حافظه خارجی اجرا می شود میکرو کنترلر در زمان هایی که لازم است عمل واکنشی انجام دهد این سیگنالها خروجی را فعال (low) می کند که میتواند این سیگنال برای فعال کردن OE حافظه برنامه به کار رود.

۵-۲-۱) ALE (پایه ۳۰، Address Latch Enable)

همانطور که گفته شد درگاه p0 می تواند هم باس داده باشد و هم باس آدرس. وقتی ALE فعال (High) باشد یعنی دیتای روی دیتا باس یک آدرس است و در صورت فعال بودن آن یک داده می باشد

۶-۲-۱) Ea (پایه ۳۱، External Access)

اگر بخواهیم از حافظه برنامه داخلی استفاده نماییم این پایه را غیر فعال (High) می کنیم با فعال کردن این پایه (low)، شروع حافظه برنامه از آدرس صفر برنامه خارجی خواهد بود و حافظه برنامه داخلی بلا استفاده خواهد ماند

۷-۲-۱) RST (پایه ۹، Reset)

بفعال کردن این پایه (high) حداقل به مدت دو سیکل ماشین رجیسترهای داخلی میکروکنترلر با مقادیر مناسبی پر شده و میکروکنترلر از آدرس (۰۰۰۰) شروع به اجرای برنامه می کند.

۳-۱) حافظه داده جزئیات:

فضای حافظه میکرو کنترلر ها عبارتند از:

۱- ۶۴ کیلو بایت حافظه داده خارجی از آدرس صفر الی FFFF H

۲- ۱۲۸ بایت (یا ۲۵۶ بایت) حافظه داده داخلی از آدرس صفر الی ۷ F H (یا از آدرس FF H برای ۸۰۵۲)

۳- ۱۲۸ بایت حافظه داخلی تحت نام SFR از آدرس H ۸۰ تا FF

۴-۱) رجیسترهای داخلی میکروکنترلر (حافظه داخلی)

رجیسترهای داخلی میکروکنترلر ها به دو دسته تقسیم می شوند:

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

۱-۴-۱) رجیستر های عمومی:

در واقع همان RAM داخلی است و به علت تعداد زیاد آنها به جای اسم به آنها شماره ای نسبت داده اند از ۰۰H الی ۷FH

۱-۴-۲) رجیستر های SFR یا رجیستر های خاص:

این رجیسترها علاوه بر اینکه رجیستر معمولی هستند هر کدام برای کاربرد خاص هم استفاده می شوند این رجیسترها ف رجیسترهای مهم CPU بوده و از آدرس ۸۰H الی FF H از RAM داخلی می باشد که فقط به صورت مستقیم قابل دسترسی می باشد

فضای حافظه RAM داخلی (یعنی ۱۲۸ بایت اول) به سه گروه مجزا تفکیک شده است همه گروه ها به صورت بایتی قابل آدرس دهی هستند اما گروه های II و III خواص دیگری نیز دارند که در زیر شرح می دهیم:

۱-۵) گروه II (Bite Addressable):

۳۲ بایت اول حافظه RAM داخلی (از آدرس ۰۰H الی ۱FH) شامل بانک های ثابت می باشد که به چهار گروه A بایتی تقسیم می شود و در هر لحظه ۸ بایت از این ۳۲ بایت قابل دسترسی می باشد که به R۰، R۱، R۲، R۳... الی R۷ نشان داده می شود اینکه R۰ الی R۷ در هر لحظه بیان کننده کدام یک از این ۳۲ بایت می باشد به دو بیت از رجیستر PSW به نام های RS۰ و RS۱ که قابل آدرس دهی بیتی می باشند بستگی دارد یعنی مثلا برای (RS۰=۰، RS۱=۱) بیان گر بایت شماره هشتم از RAM داخلی و مثلا R۳ بیان گر بایت ۱۱ از RAM داخلی می باشد. استفاده از دستورات رجیستر های بانک ثابت به روش آدرس دهی مستقیم که در ادامه توضیح داده می شود ترجیح دارد.

۱-۶) ثبات های کنترلی:

۱-۶-۱) ثبات آکومولاتور (Accumulator):

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

اکومولاتور یا ACC که به اختصار در دستورات A هم نوشته می شد یک رجیستر ۸ بیتی بوده که تقریباً بیشتر عملیات انتقال و منطق و شیفت به علت آدرس شدن بیتی روی آن انجام می شود.

۲-۶-۱) ثبات کلمه وضعیت برنامه (program status word) PSW:

بیت های این ثبات تحت تاثیر بعضی عملیات های میکروپروسسوری (ریاضی یا منطقی) فعال می شوند این ثبات دارای بیت های آدرس پذیر بوده و شامل بیت های زیر می باشد:

بیت پرچم نقلی: هشتمین بیت پرچم این بایت است و یک بیت دومنظوره است اگر در یک عمل جمع یک بیت نقلی از بیت ۷ اکومولاتور خارج شود یا در طی عمل تفریق یک بیت فرضی به بیت هفتم وارد شود بیت پرچم نقلی یک می شود

بیت پرچم نقلی کمکی: هنگام جمع کردن اگر یک انتقال از بیت ۳ به بیت چهار اکومولاتور اتفاق بیفتد پرچم نقلی کمکی یک می شود

بیت پرچم صفر: یک بیت پرچم همه منظوره برای استفاده کاربران است

بیت پرچم سرریز (over flew flag) OV: اگر نتیجه جمع یا تفریق در اکولاموتور جا نشود پرچم سرریز یک می شود که بیانگر ناصحیح بودن نتیجه موجود در اکولاموتور است

بیت توازن (parity bit): این بیت به طور خودکار با توجه به محتوای اکولاموتور صفر یا یک می گردد به طوری که تعداد بیت های یک انباره به اضافه این بیت به تعداد زوج منجر شود

۳-۶-۱) **ثبات B:** این ثبات یک ثبات ۸ بیتی آدرس پذیر می باشد که هم به عنوان یک رجیستر عمومی و هم برای کاربرد خاص در نظر گرفته شده است که کاربرد خاص و اصلی آن انجام عملیات ضرب و تقسیم در آن می باشد.

۴-۶-۱) SP یا حافظه اشاره گر پشته (stack pointer):

SP یک رجیستر ۸ بیتی است که آدرس آن خانه ۱H از RAM داخلی می باشد استفاده از آن زمانی است که نیاز به یک حافظه موقت جهت انجام عملی باشد و نخواهیم محتوای قبلی آن از بین برود و یا

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

هنگامی که بخواهیم به یک برنامه فرعی برویم (مثلا با دستور CALL) اگر لازم باشد بعضی از نتایج برنامه اصلی در جایی ذخیره گردد تا در برنامه فرعی چنانچه مجدداً از آنها استفاده کردیم محتوای قبلی آن از بین نرود و با برگشت به برنامه اصلی بتوانیم از آنها استفاده نماییم. شماره آدرس این فضا به وسیله اشاره گر پشته یا SP مشخص می شود (که برای همین باید SP را در ابتدای کار عدد دهی کنیم) و چنانچه این کار انجام نشود میکروکنترلر مقدار ۰ YH را برای آن در نظر می گیرد. دستورات PUSH و POP مربوط به این قسمت از حافظه می باشد که در مورد آنها در قسمت های بعد توضیح داده می شود

۵-۶-۱) ثبات اشاره گر (Data Pointer Register):

این ثبات دو بیتی بوده و می تواند یک عدد چهار رقمی هگز را در خود ذخیره کند که از آن به عنوان آدرسی برای دستیابی به حافظه کد یا داده خارجی استفاده می شود و آدرس آن ۸۲H و ۸۳H از RAM داخلی در قسمت SFR قرار دارد

۶-۶-۱) ثبات تایمر (کانتر):

تایمر:

۸۰۵۱ دارای دو قبات ۱۶ بیتی متمایز است که می تواند هم به صورت تایمر و هم به صورت شمارنده عمل کند که در حالت تایمر این ثبات با یک عدد پر می شود و بایک فرکانس خاص شروع به زیاد شدن می کند تا به حداکثر رسیده و به صفر بر می گردد که این حالت یک بیت یافلگ را از صفر به یک تغییر می دهد

کانتر:

در این حالت چون باید اتفاقات شمرده شود بنابراین پالس از خارج میکروکنترلر به پایه آی سی (T۱)، (T۰) آمده و باعث افزایش محتوای ثبات می شود و به صورت شمارنده عمل می کند که توضیح کامل عملکرد این ثبات در مبحث تایمر آمده است.

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فوت های لازم

۷-۶-۱) تایمر TCON:

ثبات کنترلر تایمر و کانتر و وقفه های خارجی می باشد که آدرس ۸۸H قرار دارد و به صورت بیتی آدرس کردن است

TCON:

جدول ۱-۲ ثبات تایمر

TF ₁	TR ₁	TF ₀	TR ₀	IE ₁	IT ₁	IE ₀	IT ₀
-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------

چهار بیت کم ارزش را برای کنترل وقفه های خارجی است که بیت IT₀ و IT₁ جهت - ساس کردن وقفه به لبه پایین رونده به کار می رود و بیت های IE₀ و IE₁ به هنگام وقوع وقفه خارجی فعال می شوند و پس از وقوع وقفه پاک می شوند

بیت های TR₀ و TF₁ برای پی بردن به اینکه یک دوره تایمر کامل شده است یا خیر می باشد.

۸-۶-۱) ثبات TMOD:

با این ثبات می توان حالت تایمر صفر یا تایمر یک را تعیین کرد

۹-۶-۱) ثبات IE:

جهت فعال یا غیر فعال کردن وقفه های

۱۰-۶-۱) ثبات IP:

جهت تعیین اولویت وقفه ها می باشد

۱۱-۶-۱) ثبات SCON:

ثبات کنترل درگاه سریال است که به کمک آن می توان حالت کاری درگاه را تعیین و همچنین پرچم هایی که پر یا جالی بودن ثبات اطلاعات سریال را به عهده دارند در آن قرار دارند.

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

۱۲-۶-۱) ثبات SBUF:

دو ثبات مستقل درگاه سریال وجود دارد که CPU اطلاعاتی را که باید بفرستد یا اطلاعاتی را که باید دریافت کند از آنها استفاده می کند

۱۳-۶-۱) ثبات PCON:

از این ثبات جهت کنترل توان مصرفی و همچنین تغییر سرعت سریال استفاده می شود.

۷-۱) فرضیات میکرو کنترلر به هنگام رجوع به حافظه برنامه:

خانه های ابتدای حافظه برنامه از آدرس ۰۰۰۰H الی ۰۰۲۵H اختصاص به وقفه دارد و هروقفه یک مکان مشخص در حافظه برنامه دارد و پس از وقوع وقفه، CPU به آن محل از حافظه برنامه رفته و از آنجا شروع به اجرا برنامه می کند که آدرس وقفه در شکل ۳_۱ آمده است

۸-۱) ساختار درگاه I/O:

همان طور که گفته شد میکرو کنترلر دارای چهار درگاه ۸ بیتی است که بجز P۱ بقیه درگاه ها چند منظوره می باشد شکل حال زیر مدارات داخلی درگاه ها را به صورت مختصر نشان می دهند.

ساختار درگاه های P۲ و P۳ مشابه شکل های کذکور است با این تفاوت که در آن ها قسمت خروجی

شبهه P۱ و قسمت میانی (انتخاب گر) تقریباً همیشه P۰ است

۹-۱) روش های آدرس دهی:

۱-۹-۱) مفهوم مد های آدرس دهی:

بعرضی ازد ستورالعمل ها یک مجموعه عمل اعمال از پیش تعریف شده که همواره یک کارمعین را شکل می دهند و هیچ تغییری در آن ها امکان پذیر نیست.

به عنوان مثال: دستور AB MUL

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

که مقدار حافظه B را در حافظه A ضرب کرده و حاصل آن را در آن دو قرار می دهد اما دستور ADD که بیان کننده جمع دو حافظه می باشد نه تنها برای جمع ثبات آکولاموتور با ثبات B طراحی و تعریف شده است بلکه می توان آکولاموتور را با یک عدد خاص و یا ثبات های دیگر جمع کرد مبحث مد های آدرس دهی وظیفه تفکیک حالت های مختلف دستوری را به عهده دارد .

تذکر:

علامت # (Number Sign) در برنامه نویسی نشان دهنده آدرس فوری یا بلافصل می باشد

۲-۹-۱) انواع مدهای آدرس دهی در میکروکنترلر:

۱_ روش آدرس دهی فوری یا بلافصل:

در این روش عملوند موردنظر بلافاصله بعد از دستور العمل (OPCODE) که در خود حافظه برنامه است قرار می گیرد به عنوان مثال دستور `MOV A, #46H` یک آدرس دهی فوری می باشد و به طور کلی این دستورات به فرم عمومی `OP1, # DATAN` (دستور) نوشته می شود و دو بایتی می باشند.

ب_ روش آدرس دهی مستقیم:

در اینجا عملوند در یکی از خانه های RAM داخلی و یا SFR هاست که کافی است شماره خانه را تحت عنوان یک عدد و یا اسم حافظه را به صورت حرفی به فرم `MOV A, 90H` می آوریم. این دستورات به فرم عمومی `OP1, DIRECT` (دستور) نوشته می شود و مشابه روش قبلی دو بایتی می باشند.

ت_ روش آدرس دهی غیر مستقیم:

در این حالت عملوند در یک خانه از حافظه قرار دارد که آدرس یا شماره آن خانه از حافظه در `R0` و یا `R1` یا `DPTR` قرار دارد و حالت های زیر برای آن امکان پذیر است .

تذکر:

علامت @ در برنامه نویسی نشان دهنده آدرس دهی غیر مستقیم است

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

این دستورات به فرم عمومی ($OP1, @RI$) دستوری یا ($@RI, OP2$) دستوری نوشته می شوند و یک بایتی می باشند.

تذکر:

تنها دستوری که برای دسترسی به حافظه دیتای خارجی به کار می رود MOVX است که به MOVE EXTERNAL معروف است فرم عمومی این دستورات مشابه موارد ذکر شده است

ث_ آدرس دهی ثبات:

این آدرس دهی شبیه آدرس دهی مستقیم می باشد با این تفاوت که خود این دستور یک بایتی است برای حالتی که بخواهیم دستورات سریع تر اجرا شوند (مثلا برای داده هایی که به صورت متوالی در یک برنامه از آن استفاده می شود) از این مد آدرس دهی استفاده می کنیم یعنی در این مد در یکبایت هم دستورالعمل نهفته است وهم آدرس عملوند، که در آن جایگاه عملوند یکی از رجیسترهای بانک ثبات می باشد.

فرم عمومی این دستورات به صورت ($OP1, Rn$) دستوری و دستور یک بایتی می باشد.

ج_ آدرس دهی ضمنی:

در این دستورات عملوند ها از پیش تعیین شده و قابل تغییر نیستند مانند دستور SWAPA که باعث تغییر دو نیم بایت آکومولاتور می گردد

ح_ آدرس دهی به کمک رجیستر مینا:

این روش امکان دسترسی به حافظه برنامه خارجی را برای برگشتن عملوند و قراردادن آن در آکولاموتور را امکان پذیر می سازد.

تذکر:

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

باید توجه داشت این نوع آدرس دهی برای یک محل در حافظه برنامه است (نه حافظه دیتا) به همین دلیل نام آن MOVE CODE (MOVC) گذاشته شده است همچنین این روش آدرس دهی امکان دسترسی به LOCK UP TABLE را میسر می سازد که به همین دلیل LOCK UP TABLE باید در حافظه برنامه باشد نه حافظه RAM

علاوه بر مد های آدرس دهی ذکر شده مد آدرس دهی مربوط به پرش (SJAMP) مد آدرس دهی مطلق (ACALL, JAMP A) مد آدرس دهی بلند (LCALL, LJAMP) و وقفه های اختصاصی نیز مطرح می باشد

۱-۱۰) دستورات عمل های ۸X۵۹:

میکرو کنترلر های خانواده ۸X۵۹ دارای ۲۵۵ دستورات عمل می باشند که ۱۴۰ عدد آن دستورات یک بایتی ، ۹۱ عدد آن دستورات دوبایتی و تنها ۲۴ عدد آنها دستورات سه بایتی می باشند و از نظر تعداد سیکل نیز ۱۶۹ عدد آن ها دستورات یک سیکلی و ۸۴ عدد آنها دستورات دو سیکلی می باشند و در این میان تنها دو دستور DIV AB, MUL AB ، دستورات یک بایتی هستند که زمان اجرای آن ها چهار سیکل طول می کشد

از نظر آپرند نیز تعداد ۳۰ دستور روی بیت عمل می کنند (دستورات بیتی) و دودستور ۱۶ DPTR,#DATA و MOV و DPTR روی کلمه (دوبایت) عمل می کند و بقیه دستورات نیز روی بایت عمل می کند.

۱-۱۱) تقسیم بندی دستورات میکرو کنترلر:

۱-۱۱-۱) دستورات انتقال:

۱_ دستور MOV:

این دستور می تواند هم به صورت بایتی و هم به صورت کلمه (۱۶ بیتی) اجرا شود و باعث انتقال اطلاعات از یک محل حافظه می گردد در دستورات انتقال MOV به صورت بایتی با توجه به

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

جدول زیر حالات مختلف دستور MOV جهت انتقال بایتی نشان داده شده است و محتوای آپرند سطر اول (مبدا) به داخل آپرند ستون اول (مقصد) منتقل می شود بی آنکه محتوای مبدا تغییر کند در دستور انتقال MOV به صورت بیتی انتقال یا کپی کردن یک بیت از حافظه بر یک بیت دیگر انجام می شود که البته یک طرف آن همواره بیت کری و طرف دیگر آن یکی از بیت های قابل آدرس دهی می باشد این دستورات روی پرچم ها اثر دارند .

در دستور انتقال MOV برای یک عدد ۱۶ بیتی نیز این دستور باعث انتقال یک عدد ۱۶ بیتی در DPTR می گردد.

۲_ دستور انتقال کد یا عدد ثابت در حافظه برنامه (MOVC):

این دستور باعث می شود تا محتوای یک بایت از حافظه برنامه در آکولاموتور.

۳_ دستور انتقال داده در حافظه داده خارجی (MOVX):

این دستور برای انتقال دیتا در حافظه خارجی میکرو کنترلر کاربرد دارد

۴_ دستور PUSH:

با این دستور ابتدا اشاره گر پشته یک واحد افزایش می یابد سپس محتوای متغیر مشخص شده در دستور (یک بایت) در محلی که توسط اشاره گر پشته اشاره می شود ذخیره می گردد و همانطور که قبلا گفته شد این محل در ۱۲۸ بایت اول RAM داخلی می باشد که فضای پشته نامیده می شود و هیچ پرچی با این عمل تحت تاثیر قرار نمی گیرد

۵_ دستور POP:

با این دستور محتوای خانه ای از پشته که شماره آن خانه به وسیله اشاره گر پشته اشاره می شود در خانه ای که دستور POP مشخص کرده اید قرار می گیرد و سپس اشاره گر پشته یک واحد کاهش می یابد

۶_ دستورات XCHD و XCH A و <SOURCE BYTE>

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت **ویکی پاور** مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

دستور XCH باعث جابجایی محتوای A با محتوای حافظه مشخص شده در دستور می گردد ولی دستور XCJD فقط با چهار بیت کم ارزش این عمل را انجام می دهد.

۲-۱۱-۱) دستورات محاسباتی:

بعضی از دستورات محاسباتی دارای تنوع مدهای آدرس دهی می باشند و بعضی نیز حالت خاص دارند که عبارتند از:

۱_ دستورات SUBB,ADD,ADDC:

دارای تنوع مدهای آدرس دهی بوده که در این دستورات عملوند می تواند با هر یک از روش های مدهای آدرس دهی، آدرس دهی شود و نتیجه عمل نیز در آکولاموتور قرار میگیرد.

۲_ دستورات INC,DEC:

دستورات INC,DEC که بر روی تمام حافظه های داخلی قابل اجرا است .

۳_ به طور استثنا دستور INC همانطور که مثل بقیه روی DPH و DPL عمل می کند می تواند به طور ۱۶ بیتی روی DPTR عمل کند توجه شود که در این مورد DEC نداریم

۱. دستور **ADD A,<SOURCE>**:

این دستور اکولاموتور را با بایت داده شده جمع کرده و نتیجه را اکولاموتور قرار می دهد این دستور به صورت ثباتی، مستقیم، غیر مستقیم، و بلافصل قابل آدرس دهی می باشد

II. دستور **ADDC A,<SOURCE BYTE>**:

این دستور ACC را با بایت داده شده به همراه کری جمع کرده و نتیجه را در آکولاموتور قرار می دهد چنانچه از بیت ۷ کری خارج شود بیت کری فعال و اگر از بیت ۳، رقم نقلی کمکی یا AC فعال می شود و همچنین اگر بیت ۶ رقم نقلی خارج ولی از بیت ۷ خارج نشود و یا بالعکس در این صورت بیت سر ریز فعال می شود و بیانگر این است که اندازه دامنه حاصل جمع بزرگتر از ۷ بیت در نظر گرفته شده برای جواب است این دستور به صورت ثباتی، مستقیم، غیر مستقیم، و بلافصل آدرس دهی می شود

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

III. دستور <SOURCE BYTE> A, SUBB:

این دستور بایت داده شده را به همراه پرچم نقلی از آکولاموتور کم می کند و نتیجه را در آکولاموتور قرار میدهد. عمل SUBB مقدار پرچم نقلی (قرضی) را در صورتیکه برای بیت ۷ رقم قرضی لازم باشد فعال می کند و در غیر این صورت آن را صفر می نماید. همچنین کری کمکی برای بیت ۳ اگر لازم باشد پرچم AC فعال می شود و اگر یک رقم قرضی برای بیت ۶ لازم باشد اما بیت ۷ لازم نباشد و بالعکس در این صورت بیت سر ریز فعال می شود

IV. دستور <BYTE> DEC:

این دستور محتوای حافظه داخلی یا بایت مشخص شده را با یک واحد کاهش می دهد و برای انواع مدهای آدرس دهی بجز مد بلافصل تعریف شده است

V. دستور <BYTE> INC:

این دستور نظیر DEC بوده تنها با این تفاوت که محتوای بایت مشخص شده را یک واحد افزایش می دهد همچنین این دستور بر روی رجیستر ۱۶ بیتی DPTR نیز قابل اجرا است

VI: دستورات محاسباتی خاص:

بعرضی از دستورات برای عملیات خاصی طراحی شده اند و دارای تنوع مدهای آدرس دهی نیستند که برای میکروکنترلر عبارتند از:

(۱) دستور AB MUL:

با این دستور محتوای A که یک عدد ۸ بیتی است در محتوای ۸ بیتی B ضرب شده و ۸ بیت کم ارزش حاصل ضرب در A و ۸ بیت با ارزش آن در B قرار می گیرد و اگر حاصل ضرب بزرگتر از FFH باشد (۲۵۵) دسیمال) بیت سر ریز فعال می شود و در غیر این صورت پرچم نقلی همیشه صفر است.

(۲) دستور AB DIV:

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

این دستور عدد صحیح A را بر عدد صحیح B تقسیم نموده و خارج قسمت را در A و باقیمانده را در B قرار می دهد در ضمن پرچم های کری و سرریز صفر می گردد.

۳) دستور A (Decimal Adjust) DA:

این دستور فقط بر روی A قابل اجرا است که اگر یک دستور ADD یا ADDC بر روی دو بایت اجرا شود (اعداد این دو بایت به صورت BCD باشند) پس از آن دستور DA را اجرا می کنیم تا حاصل را به صورت دسیمال در آورد.

۳-۱۱-۱) دستورات منطقی:

این دستورات را می توان به سه دسته تقسیم کرد

۱) دستورات منطقی با انواع مدهای آدرس دهی:

این دستورات برای عملیات منطقی AND, OR, XOR, ... بر روی دو بایت و با مدهای مختلف آدرس دهی انجام می پذیرد که باعث می شود که این عملیات منطقی بر روی دو بایت داده شده و به صورت بیت به بیت نظیر اجرا شود و در نتیجه در بایت مقصد ذخیره گردد.

۲) دستورات منطقی که فقط بر روی آکولاموتور عمل می کنند:

دستور A (clear) CLR:

این دستور باعث صفر شدن محتوای آکومولاتور می گردد و هیچیک از فلگ ها تحت تاثیر قرار نمی گیرد.

دستور A (Complement) CPL:

این دستور باعث معکوس شدن محتویات آکولاکوتور (مکمل یک) می گردد و هیچ یک از فلگ ها تحت تاثیر قرار نمی گیرد

دستور A (Rotate Left) RL:

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

این دستور باعث چرخش به سمت چپ هر یک از ۸ بیت آکولاموتور می گردد و در این چرخش با ارزش ترین بیت A به محل کم ارزش ترین بیت A منتقل می شود همچنین کری و سایر فلگ ها تغییر نمی کنند.

دستور A RR (Rotate Right):

این دستور باعث چرخش به راست بیت های A می گردد که در این چرخش کم ارزش ترین بیت به محل با ارزش ترین بیت منتقل می شود همچنین کری و سایر فلگ ها تغییر نمی کند

دستور A RLC (Rotate Left With Carry):

این دستور باعث چرخش به چپ محتوای ۸ بیت آکولاموتور به همراه بیت کری می گردد و محتوای کری در مکان کم ارزش ترین بیت آکولاموتور قرار می گیرد همچنین محتوای با ارزش ترین بیت آکولاموتور در مکان کری واقع می شود

دستور A RRC:

این دستور باعث چرخش به راست ۸ بیت A به همراه کری می گردد که مقدار کری در با ارزش ترین بیت A واقع شده است و همچنین محتوای کم ارزش ترین بیت A در کری قرار می گیرد.

دستور A SWAP:

این دستور باعث جابجایی نیم بایت کم ارزش آکولاموتور (بیت صفر تا ۳) با نیم بایت با ارزش (بیت ۴ تا ۷) آکولاموتور می گردد در ضمن با این دستور هیچ یک از فلگ ها تغییر نمی کند

۱۲-۱) عملکرد زمان سنج:

در این قسمت از توضیحات می خواهیم چگونگی عملکرد زمان سنج را بررسی کنیم البته زمان سنج در این قسمت کلمه مناسبی نیست زیرا می توان از این امکانات میکرو کنترلر به عنوان شمارنده وقایع یا

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

همان تایمر استفاده نمود این امکانات میکروکنترلر به اما اجازه می دهد که بتوانیم در امر کنترل قویتر عمل کنیم و بتوانیم دقیق تر باشیم.

در میکرو کنترلر ۸۰۵۱ دو زمان سنج داریم که هر کدام چهار حالت کاری دارند و در کنترلر های ۸۰۵۲ و ۸۰۵۵ سه زمان سنج وجود دارد که زمان سنج سوم با سه حالت کاری در دسترس می باشد زمان سنج ها برای منظوره های زیر به کار گرفته می شوند:

۱_ زمان سنجی بازه

۲_ شمارش وقایع

۳_ تولید آهنگ انتقال بیت درگاه سری زمان سنج های موجود ۱۶ بیتی می باشند که می توان تا عدد ۶۵۵۳۶ شمارش نمود و نیز این زمان سنجه را می توان در مودهای مختلف به کار گرفت در زیر به ثبات های مورد استفاده در زمان سنج اشاره خواهیم نمود .

۱۳-۱) ثبات حالت زمان سنج (TMOD):

ثبات تایمر مود دارای دو رجیستر چهار بیتی است که حالت کاری را برای دو زمان سنج صفر و یک تعیین می کند و این ثبات بیت آدرس پذیر نیست حال به بررسی این ثبات می پردازیم.

جدول ۱-۳ ثبات حالت زمان سنج

بیت ۰	بیت ۱	بیت ۲	بیت ۳	بیت ۴	بیت ۵	بیت ۶	بیت ۷
M ₀	M ₁	C/T	GATE	M ₀	M ₁	C/T	GATE

بیت های صفر تا بیت سه مربوط به تایمر/ کانتر صفر می شوند و همان طوری که مشاهده می شود همان بیت ها در سمت دیگر تکرار شده اند که مربوط به تایمر / کانتر یک هستند بیت های M₀ و M₁ برای تعیین کاری تایمر می باشند و نیز بیت های C/T, GATE برای تعیین اینکه می خواهیم به صورت تایمر از شمارنده استفاده کنیم و یا به صورت کانتر که پاسهای مورد شمارش به پایه میکرو اعمال می شود و مورد کاری به صورت زیر است :

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

جدول ۴-۱ پالس شمارش تایمر

M۰	M۱	حالت	توضیحات
صفر	صفر	صفر	حالت زمان سنج ۱۳ بیتی
صفر	یک	یک	حالت زمان سنج ۱۶ بیتی
یک	صفر	دو	حالت زمان سنج ۸ بیتی با خود بارگذاری مجدد
یک	یک	سه	حالت زمان سنج جدا

۱۴-۱) ثبات کنترل زمان سنج (TCON):

این ثبات برای کنترل زمان سنج به کار گرفته می شود همان طوری که در جدول زیر مشاهده می شود بیت چهارم تا بیت هفتم مربوط به کنترل زمان سنج می باشد و برای روشن یا خاموش کردن شمارنده به کار می رود و برای تعیین اینکه کار زمان سنج چه موقع به پایان می رسد.

جدول ۵-۱ ثبات کنترل زمان سنج (TCON)

بیت	نماد	آدرس	توضیحات
TCON.۷	TF۱	۸FH	نشان دهنده اینکه زمان سنج یک سر ریز نموده است و در این صورت اتفاقی خواهد افتاد که شمارش زمان سنج به پایان رسیده باشد که این بیت به صورت نرم افزاری و یا سخت افزاری می تواند ریست شود اگر ما از اینتراپت استفاده باشیم هنگام پرش به وقفه با سخت افزار ریست خواهد شد و در غیر این صورت باید با نرم افزار البته در صورت نیاز ریست شود
TCON.۶	TR۱	۸EH	این بیت برای روشن /خاموش کردن زمان سنج می باشد و فقط به صورت نرم افزاری نشان دار و یا باز نشان می شود
TCON.۵	TF۰	۸DH	نشان دهنده اینکه شمارش به پایان رسیده و زمان سنج سر ریز نموده است مانند TF۰ می باشد اما این بیت مربوط به زمان سنج صفر است.
TCON.۴	TR۰	۸CH	همانند TR۱ (برای زمان سنج یک) می باشد
TCON.۳	IE۱	۸BH	نشان دهنده لبه وقفه خارجی یک می باشد و به محض پدیدار شدن یک لبه نزولی توسط سخت افزار نشان دار می شود و هنگام رفتن به سرویس وقفه و یا به صورت نرم افزاری باز نشان می شود
TCON.۲	IT۱	۸AH	تعیین اینکه اینتراپت حساس به لبه باشد و یا اینکه حساس به سطح و مربوط به اینتراپت
TCON.۲	IE۰	۸۹H	همانند IE۱ ولی برای اینتراپت صفر
TCON.۰	IT۰	۸۸H	همانند IT۱ ولی برای اینتراپت صفر

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

البته در این ثبات چهار بیت دیگر وجود دارند که زیات مربوط به کنترل زمان سنج ما نخواهد شد مانند بیت های IT_1 ، IT_0 این بیت ها برای تعیین حساسیت به لبه یا سطح می باشند برای روشن شدن این موضوع می توان گفت که مامی توانیم کاری کنیم که با بوجود آمدن یک لبه نزولی روی پایه INT_0 یا INT_1 اینترپت پذیرفته شود یا اینکه با مشاهده یک سطح ولتاژ صفر بیت های IE_1 ، IE_0 به محض مشاهده یک لبه نزولی روی پایه مربوط به اینترپت یک خواهند شد و با پرش به سرویس وقفه صفر می شوند همان طور که در جدول های صفحات قبل مشاهده شد چهار حالت کار وجود دارد حالت صفر که زمان سنج ۱۳ بیت است و این حالت برای سازگاری با میکروکنترلر قبلی اینتل یعنی ۸۰۴۸ می باشد و در طرح های جدید استفاده زیادی ندارد

حالت دوم سنج ۱۶ بیتی است که می توان از حداکثر امکان شمارش استفاده نمود حالت دوم که ۸ بیتی می باشد و خود بارگذاری مجدد دارد یعنی اینکه بعد از اتمام شمارش دوباره بارگذاری خودکار می شود به این صورت که مقدار بارگذاری داخل TH قرار داده می شود و پس از سر ریز زمان سنج بایت بالای زمان سنج دوباره به بایت پایین منتقل می شود و شمارش دوباره روی بایت پایینی انجام می شود حالت سوم که یک زمان سنج جدا می باشد که در این حالت زمان سنج صفر به دو زمان سنج ۸ بیتی تبدیل می شود و سر ریز بایت بالا یا بایت پایین موجب نشاء دار شدن TF_0 ، TF_1 خواهد شد هنگامی که از شمارنده های داخلی میکروکنترلر به عنوان زمان سنج استفاده می شود پالس های ورودی به شمارنده $1/12$ فرکانس کریستال می باشد مثلاً اگر فرکانس ما ۲۴ مگا هرتز باشد پالس های نیم میکرو ثانیه به شمارنده اعمال خواهد شد برای آغاز به کار زمان سنج کافی است که بیت TR_1 یا TR_0 را ست کنیم و بالعکس

بیت GATE که این بیت به ما اجازه می دهد مدت کار زمان سنج را در اختیار بگیریم به این صورت که اگر این بیت را ست کنیم می توانیم با یک یا صفر کردن پایه های INT_0 یا INT_1 به ترتیب تایمرهای صفر و یک را فعال یا غیر فعال کنیم به طور مثال اگر پایه اینترپت صفر، یک باشد شمارنده به منبع پالس خارجی یا داخلی متصل می شود و ما می توانیم از این امکان برای اندازه گیری پهنای پالس و یا

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

شمارش وقایع در مدت زمان مشخص استفاده کنیم ولی پایه INTX قدرت خود را از دست نمی دهد و می توان از اینتراپت خارجی نیز استفاده نمود.

۱-۱۵ برنامه ریزی اینتراپت ها

استفاده از وقفه در زمانی انجام می پذیرد که وقوع یک حادثه غیر قابل پیش بینی می باشد در این حالت دو راه داریم یکی اینکه همیشه در برنامه احتمال وقوع را در نظر بگیریم که این امر موجب می شود که سرعت کار کاهش یابد و از طرفی دقت لازمه رانخواهیم داشت روش دیگر استفاده از وقفه یا اینتراپت می باشد به این شکل که در رجیستر های مربوطه برای وقوع این حادثه برنامه ریزی کنیم و اینکه در صورت وقوع اینتراپت چه کارهایی باید انجام شود در ۸۰۵۱ پنج منبع اینتراپت داریم که دو اینتراپت خارجی و دو اینتراپت زمان سنج و یک اینتراپت پورت سریال می باشد ولی در ۸۰۵۲ و ۸۰۵۵ این منابع وقفه شش تا است و همان طوری که می دانیم در میکرو کنترلر های ۸۰۵۲ و ۸۰۵۵ تایمر سوم نیز داریم که اینتراپت ششم مربوط به این تایمر است

۱-۱۶ ثبات های مربوط به اینتراپت

اولین رجیستر در اینجا ثبات IE می باشد که در آدرس AH، قرار دارد و ترتیب بیت های مربوط به شکل زیر است :

جدول ۱-۶ رجیستر ثبات

IE۷	IE۶	IE۵	IE۴	IE۳	IE۲	IE۱	IE۰
EA		ES	ES	ET۱	EX۱	ET۰	EX۰

در ثبات بالا شما ۷ بیت رامشاهده می کنید که در زیر در مورد هر کدام توضیح داده خواهد شد .

EX۰: این بیت برای توانا سازی یا ناتوان سازی وقفه خارجی یک است و در صورتی که یک شود می توانیم

اینتراپتیک را به کار اندازیم پایه مربوط به این وقفه روی پورت سوم است و به محض بوجود آمدن یک

لبه نزولی یا یک سطح صفر (به مبحث تایمر ها رجوع شود) اینتراپت پذیرفته می شود

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

EX۱: این بیت نیز مانند بیت EX۰ می باشد با این تفاوت که مربوط به وقفه خارجی یک است
 ET۱، ET۰، ET۲: این وقفه ها مربوط به تایمر ها هستند و اگر یکی از این بیت ها و یا هر سه بیت را یک کنیم می توانیم به محض پایان شمارش به اینتراپت و از تایمر مورد نظر دریافت کنیم
 ES: این اینتراپت مربوط به پورت سریال است و در صورتی که آنرا ست کنیم با اتمام ارسال نویسه اینتراپتی بوجود می آید.
 EA: توانا ساز یا ناتوان سازی تمام وقفه ها در صورتی که این بیت صفر باشد هیچ کدام از وقفه کار نمی کند

۱۷-۱) اولویت وقفه

ممکن است که دو یا چند وقفه در یک زمان رخ دهند و یا اینکه در هنگام سرویس یک اینتراپت وقفه دیگری نیز اتفاق بیفتد در این حالت اولویت با وقفه است که در ثبات با اولویت بیشتر تعریف شده است شما می توانید در جدول زیر این ترتیب اولویت را مشاهده کنید .

جدول ۱-۷ اولویت وقفه

بیت	نماد	آدرس بیت	توضیح (اولویت بالا=۱ و اولویت پایین =۰)
IP۷			استفاده نشده
IP۶			استفاده نشده
IP۵	PT۲	۰BDH	اولویت وقفه با زمان سنج ۲
IP۴	PT۱	۰BBH	اولویت وقفه با وقفه پورت سریال
IP۳	PT۱	۰BBH	اولویت وقفه با زمان سنج ۱
IP۲	PX۱	۰BAH	اولویت وقفه با وقفه خارجی ۱
IP۱	PT۰	۰B۹H	اولویت وقفه با زمان سنج ۰
IP۰	PX۰	۰B۸H	اولویت وقفه با خارجی ۰

۱۸-۱) بردارهای وقفه

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

هنگامیکه وقفه ای پذیرفته می شود قمداری در شمارش گر برنامه قرار می گیرد که به آن بردار وقفه می گوئیم و آدرس شروی روال سرویس وقفه که در PC قرار می گیرد مربوط به وقفه مورد نظر است به طور مثال اگر وقفه از سوی درگاه سریال داده شود برنامه از آدرس ۰۰۲۳H شروع به اجرا شدن می کند و ما برای سرویس دهی به وقفه فقط ۸ بایت در اختیار داریم (البته این در صورتی است که از وقفه های بعدی نیز استفاده کرده باشیم در غیر این صورت می توانیم از فضای مربوط مربوط به وقفه های دیگر نیز استفاده کنیم) به طور مثال با توجه به جدول پایین اگر فقط از وقفه خارجی صفر استفاده کرده باشیم و برنامه اصلی را از آدرس ۰۰۴۰H نوشته باشیم تا آدرس ۰۰۳FH جا داریم که برنامه را نوشته و از اینتراپت خارج شویم و اگر از اینتراپت های دیگری نیز استفاده کرده باشیم که برای این وقفه طولانی بیش از ۸ بیت فضا نداریم در این صورت می توانیم به آدرسی دیگر از فضا برنامه پرش کرده و پردازش را انجام دهیم.

جدول ۸-۱ بردارهای وقفه

وقفه	نشانه	آدرس وقفه
راه اندازی سیستم	RST	۰۰۰۰H
خارجی صفر	IE۰	۰۰۰۳H
زمان سنج صفر	TF۰	۰۰۰BH
خارجی یک	IE۱	۰۰۱۳H
زمان سنج یک	TF۱	۰۰۱BH
درگاه سری	RI ,TI	۰۰۲۳H
زمان سنج دو	TF۲,EXF۲	۰۰۲BH

همان طور که در جدول مشاهده می شود تا آدرس ۰۰۲BH مربوط به وقفه ها می شود پس بامنظور کردن ۸ بیت برای آخرین وقفه ما می توانیم از آدرس ۳۳H برنامه نویسی کنیم.

۱۹-۱) عملکرد پورت سریال

در میکرو کنترلر ۸۰۵۱، ۸۰۵۲، ۸۰۵۵ امکان انتقال و دریافت اطلاعات به صورت سریال در سه حالت امکان پذیر است و می توان داده ها را با سرعتی که می توانیم تعیین کنیم ارسال و یا دریافت نماییم پایه

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

هایی که به این منظور روی پایه های میکرو کنترلر استفاده می شوند دو پایه TXD و RXD می باشند که به ترتیب برای دریافت و ارسال داده به کار گرفته می شوند و نیز ثبات های مورد استفاده برای این کار ثبات پورت سریال از طریق CON, SBUF امکان پذیر می باشد. SCON می باشند که مود کارکرد.

۱-۲۰) حالت های عملکرد پورت سریال:

حالت کاری پورت سریال از طریق نوشتن در آدرس ۹۹H تعیین می شود حالت های عملکرد پورت سریال عبارتند از:

۱-۲۰-۱) حالت صفر:

که این حالت از طریق نوشتن در بیت های SM0, SM1 تعیین می شود و حالت انتقال ۸ بیتی می باشد و سرعت انتقال در این حالت یک دوازدهم فرکانس ساعت می باشد در این حالت پایه RXD هم برای ورود داده و هم برای خارج کردن داده بکار می رود به دلیل سرعت انتقال بسیار بالا در این حالت پایه TXD برای ارسال پالس همزمان بکار می رود که عملکرد این حالت را کاملا از سه حالت دیگر مجزا می کند.

۱-۲۰-۲) حالت یک:

انتقال ۸ بیتی داده که به صورت UART عمل می کند این به این معنی است که داده با یک بیت آغاز صفر و یک بیت پایان که یک می باشد دریافت یاز سال می شود در این حالت بیت پایان همیشه یک است و با قرار دادن بیت پایان در RB8 عمل ارسال داده از بافر انجام می گیرد موضوعی که باید به آن اشاره نمود این است که برای ارسال داده می باید آنرا در SBUF قرار دهیم حالت یک در اصل ۱۰ بیت را انتقال می دهد که اگر بیت های کنترلی را از آن کم کنیم به همان ۸ بیت می رسیم.

۱-۲۰-۳) حالت دوم:

که این حالت UART، ۹ بیت با آهنگ انتقال بیت ثابت می باشد آهنگ انتقال بیت در این حالت ۱/۳۲ یا ۱/۶۴ فرکانس نوسان ساز درون تراشه می باشد و در این حالت بیت نهم بیتی است که در RB8 قرار می

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

گیرد و با توجه به بیت های شروع و پایان ۱۱ بیت ارسال می شود که بیت آغاز صفر و بیت پایان یک است .

۴-۲۰-۱) حالت سوم:

UART ، ۹ بییتی با آهنگ انتقال بیت متغیر همان طور که گفته شد آهنگ انتقال در حالت دوم ثابت می باشد ولی می توان در حالت سوم آهنگ انتقال بیت را تغییر داد که این کار با استفاده از تایمر امکان پذیر است شما می توانید با یک کردن بیت هفتم از ثبات PCON آهنگ انتقال بیت را در حالت های ۱ و ۲ و ۳ دوبرابر کنید همان طور که گفته شد به طور مثال آهنگ انتقال بیت در حالت دوم می تواند $1/32$ با $1/64$ فرکانس ساعت باشد در حالت عادی آهنگ انتقال همان $1/64$ نوسان ساز درون تراشه است که با ست کردن بیت هفتم از PCON این مقدار به $1/32$ نوسان ساز درون تراشه خواهد رسید در جدول زیر خلاصه ای از مطالب گفته شده را می توانید مشاهده کنید

جدول ۹-۱ انتقال بیت

SM۰	SM۱	شرح	اهنگ انتقال
صفر	صفر	ثبات انتقال	ثابت $1/12$ نوسان ساز داخلی
یک	صفر	UART ۸ بیت	متغیر و تنظیم از طریق زمان سنج
صفر	یک	UART ۹ بیت	ثابت $1/32$ یا $1/64$ نوسان ساز داخلی
یک	یک	UART ۹ بیت	متغیر و تنظیم از طریق زمان سنج

فصل دوم: تجزیه و تحلیل مدار تایمر

۱_۲- مشخصه ها و خصوصیات مدار:

این مدار یک تایمر مجهز به میکروکنترلر می باشد که در مورد با میکرو کنترلر آن در فصل اول توضیحات کامل را ارائه کردیم در این فصل به کلیه قطعات دیگر مدار اشاره و توضیحات کامل را درباره هر قطعه خواهیم داد.

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

این تایمر با یک منبع تغذیه ۱۲ ولت مستقیم کار می کند و قابلیت تنظیم بسیار ساده تایم آن بکمک دیپ سویچ ها به ما این امکان را می دهد که با دقت بسیار بالا کلیه وسایل برقی ۲۲۰ ولت را زمان بندی کنیم. یعنی این تایمر قابل اتصال به انواع وسایل برقی ۲۲۰ ولت است که در قسمت های پایانی به طرز کار آن اشاره خواهیم داشت

۲-۲ لیست قطعات به کار رفته در مدار عبارت است از:

۱_ دو عدد مقاومت هر کدام ۱ کیلو اهم با که R۱ و R۲

۲_ دو عدد مقاومت هر کدام ۱۸ کیلو اهم با R۲ و R۳

۳_ دو عدد مقاومت هر کدام ۵۶۰ اهم با R۵ و R۶

۴_ یک عدد مقاومت ۱۰۰ اهم با R۴

۵_ یک عدد مقاومت ۱۰ کیلو اهم با R۶

۶_ یک عدد مقاومت ۳/۳ کیلو اهم R۷

۷_ دو عدد دیود یکسو ساز IN4007 با R۱ و D۲

۸_ دو عدد کلید میکرو سویچ ۴ پایه با SW

۹_ دو عدد خازن الکترولیت هر کدام ۱۰ میکروفاراد با C۱ و C۶

۱۰- خازن عدسی ۱۰۰ نانوفاراد با C۲

۱۱_ خازن الکترولیت ۴۷۰ میکروفاراد با C۳

۱۲_ دو عدد خازن عدسی ۳۶ پیکوفاراد با C۴ و C۵

۱۳_ دو عدد دیود نورانی یا LED با L۱ و L۲

۱۴_ یک عدد ترانزیستور منفی C945 با T۱

۱۵_ یک عدد آی سی رگولاتور ۵ ولت ۷۸۰۵ با ۷۸۰۵

۱۶_ یک عدد کریستال ۱۲ مگاهرتز با XT

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت **ویکی پاور** مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

۱۷_ یک عدد دیپ سوئیچ تک کلیدی باکر DIPSW1

۱۸_ یک عدد دیپ سوئیچ هشت کلیدی باکر DIPSW8

۱۹_ یک عدد رله ۱۲ ولت باکر REL

۲۰_ یک عدد میکرو کنترلر AT89C2051 باکر AT89C2051

۲۱_ یک عدد برد

منظور از کدهای ارائه شده در لیست قطعات جاهایی است که این قطعات در شکل برد مدار مشخص کرده اند

حال به توضیح یک ، یک به این قطعات می پردازیم

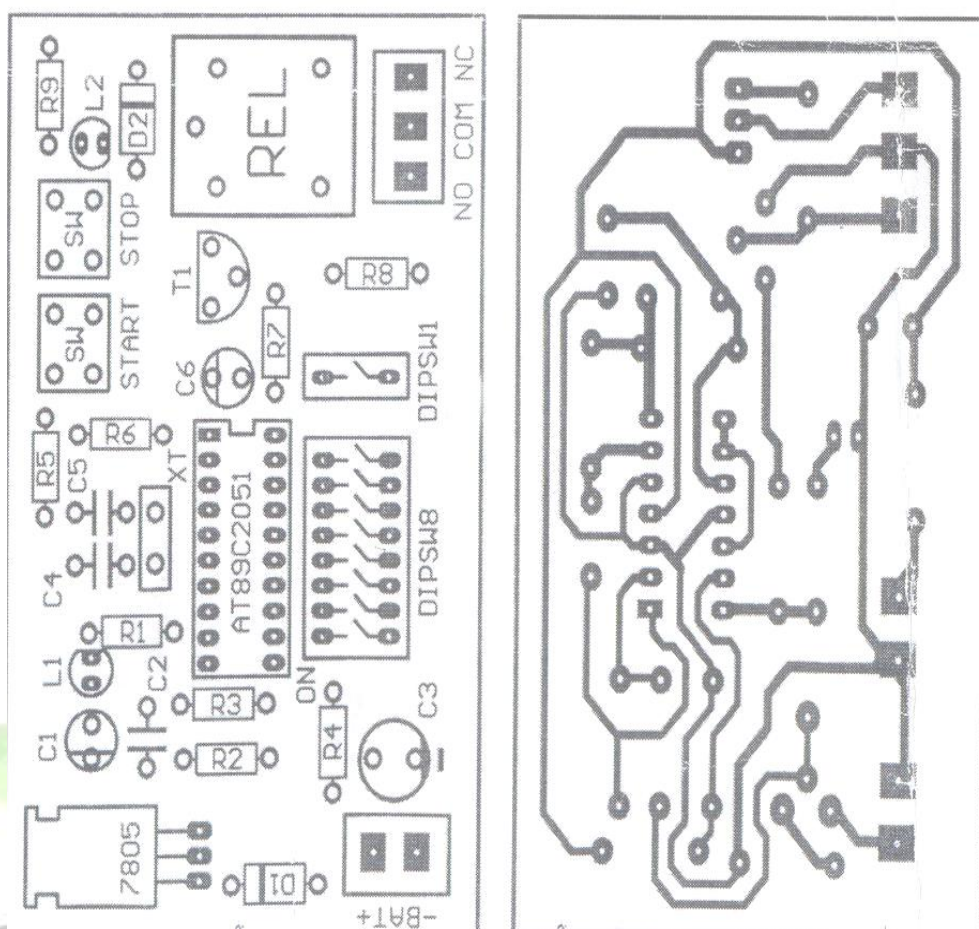
۲_۳_ برد:

پس از طراحی مدار برای آن برد را طراحی می کنیم برد مدار چاپی (PCB) از مسیرهای سی تشکیل شده است که بر روی صفحه ای از جنس epoxy یا رزین چسبیده است به آسانی می توان بردهای چاپی را از روی نمونه اصلی تهیه کرد

شکل برد چاپی مدار تایمر به صورت زیر می باشد

شکل ۱-۲ برد چاپی مدار

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

WikiPower.ir

۲_۴: مقاومت

تقریباً تمام مدارهای الکترونیکی برای عملکرد صحیح به مقاومت احتیاج دارند مقاومتها امکان کنترل جریان و یا ولتاژ ارائه شده را فراهم می کنند در بین عملکرد های معمول مقاومتها می توان برقرار کردن ولتاژ و جریان بایاس مورد نیاز تقویت کننده های ترانزیستوری تغییر جریان خروجی و ایجاد تضعیف به میزان تعیین شده را نام برد .

ساختار مقاومت مورد استفاده در تعیین مشخصه های الکتریکی آن مفید واقع می شود در هر مداری باید موارد زیر را در مدنظر داشت :

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

الف) مقاومت: مقدار مقاومت مورد نیاز که بر حسب اهم، کیلو اهم، و یا مگا اهم بیان می شود .

ب) توان قابل تحمل: که حداکثر توان تلفاتی قابل تحمل مقاومت بوده و به صورت زیر تعیین می شود

$$P = \frac{V^2}{R} = I^2 R$$

ج) تولرانس (بامیزان دقت): که معادل حداکثر انحراف مجاز قطعه می باشد (و بر حسب درصد بیان می شود)

د) ضریب حرارتی: تغییراتی مقاومت نسبت به تغییرات واحد نما (که معمولا بر حسب بخش بر میلیون [p.p.m] بیان می شود)

هـ) ایجاد نویز: که معادل ولتاژ نویز ایجاد شده توسط خود مقاومت می باشد این عامل تحت تاثیر شرایط فیزیکی و الکتریکی مختلف قرار می گیرد

و) پایداری: به تغییرات مقدار مقاومت تحت شرایط خاص و زمان معین الاطلاق می شود (بر حسب درصد) حالا باید به بررسی نمونه های متداول مقاومتها بپردازیم:

۱-۴-۲) مقاومت کربنی

مشخصه ها: قیمت پایین، تولرانس، ضریب حرارتی، و ایجاد نویز اندک، پایداری طولانی مدت آن بسیار اندک است

ساختار: ترکیباتی از کربن که قابلیت ذوب شدن داشته باشند (کربن، ماده نگهدارنده و رزین متصل کننده)

توان قابل تحمل: ۰/۱۲۵ وات، و ۱ وات

محدوده مقادیر: ۲/۲ اهم تا ۱ مگا اهم

تولرانس معمول: ۱۰ ± درصد (معادل ۰/۵ ± اهم برای مقاومت های کوچکتر از ۴/۷ اهم)

محدوده تغییرات دمای محیط: ۴۰- درجه تا ۱۰۵ + درجه سانتیگراد

ضریب حرارتی: ۱۲۰۰ + p.p.m بر درجه سانتیگراد

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

کاربردهای معمول: مصارف عمومی و کاربردهایی که مقدار دقیق در آنها حیاتی نباشد (مثلا در تقویت کننده های سیگنال بزرگ و منابع تغذیه)

نکته: تا حد امکان استفاده از مقاومت های کربنی ارجح است

۲-۴-۲) مقاومت لایه کربنی

مشخصه ها: تولرانس ، پایداری و ایجاد نویز آن بهتر از مقاومت های ترکیبات کربنی است

ساختار: لایه ای از کربن که بر روی مغزی سرامیکی رسوب داده میشود

توان قابل تحمل: ۰/۲۵ وات، ۰/۵ وات، ۱ وات، ۲ وات

محدوده مقادیر: ۱۰ اهم تا ۱۰ مگا اهم

تولرانس معمول: $\pm 5\%$ درصد

محدوده تغییرات دمای محیط: ۴۵- درجه تا ۱۲۵+ درجه سانتیگراد

ضریب حرارتی: ۲۵۰- p.p.m بر درجه سانتیگراد

کاربردهای معمول: از کاربردهای آن می توان مصارف عمومی مانند مقاومت های تعیین کننده نقطه بایاس ، بار مصرفی ، و بالابرنده ولتاژ را نام برد.

نکته: اگر در چنین مواردی مقاومت هایی با توان بالاتر از ۲ وات مورد نیاز باشد باید از مقاومت های سیمی استفاده شود

۲-۴-۳) مقاومت لایه فلزی:

مشخصه ها: تولرانس و ضریب حرارتی پایینی و پایداری بالا

ساختار: لایه ای از آلیاژ فلزی که بر روی مغزی سرامیکی رسوب داده می شود و بر روی آن نیز سیمان

قرار می گیرد

توان قابل تحمل: ۰/۱۲۵ وات ، ۰/۲۵ وات، ۰/۵ وات

محدوده مقادیر: ۱۰ اهم تا ۱ مگا اهم (البته مقاومت های ۰/۲۲ اهمی از این سری نیز وجود دارد)

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

توان قابل تحمل: ۲۵ وات ، ۵۰ وات (نکته ۱ را نیز در نظر داشته باشید)

محدوده مقادیر: ۰/۱ اهم تا ۱ کیلو اهم

تولرانس معمول: ۵ ± درصد

محدوده تغییرات دمای محیط: ۵۵- درجه تا ۲۰۰+ درجه سانتیگراد

ضریب حرارتی: ۵۰+ p.p.m بر درجه سانتیگراد

حداکثر دمای قابل تحمل: ۲۰۰ درجه سانتیگراد

کاربردهای معمول: منابع تغذیه و بارهای مصرفی سنگین

نکته: ۱- معمول توان قابل تحمل با فرض استفاده از خنک کننده ای با مقاومت حرارتی $4/2^{\circ}C/W$ (یا

کمتر) ارائه می شود بنابراین اگر خنک کنندگی مقاومت‌های ۲۵ وات و ۵۰ وات، فقط توسط هوا صورت

بگیرد توان قابل تحمل آنها به ترتیب تا ۱۲ وات، و ۲۰ وات کاهش می یابد.

۲- مقاومت‌های سیمی که پوشش آلومینیومی نیز دارند هم ظرفیت القایی و هم ظرفیت خازنی از خود

نشان می دهند در نتیجه برای کار در فرکانس‌های بالا مناسب نمی باشند در فرکانس‌های بالاتر از ۱۰۰

کیلوهرتز از مقاومت‌های کربنی خاصی که توان قابل تحمل بالایی دارند ارجح می باشند

۶-۴-۲) مقاومت سیمی سرامیکی

مشخصه ها: توان قابل تحمل بسیار زیاد

ساختار: سیمی که با مقاومت بالا که بر روی مغزی شیشه ای پیچیده شده و با لایه ای از سرامیک نیز

پوشیده شده است

توان قابل تحمل: ۴ وات، ۷ وات، ۱۱ وات، ۱۷ وات

محدوده مقادیر: ۰/۴۷ اهم تا ۲۲ کیلو اهم

تولرانس معمول: ۵ ± درصد

محدوده تغییرات دمای محیط: ۵۵- درجه تا ۲۰۰+ درجه سانتیگراد

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

حداکثر دمای قابل تحمل: ۳۱۰ درجه سانتیگراد

کاربردهای معمول: منابع تغذیه

نکته: به طور کلی مقاومتهای سیمی سرامیکی ظرفیت القایی بالایی دارند که کاربرد آنها را در مدارهای

فرکانس بالا محدود می کند

۷-۴-۲) مقاومت سیمی با پوشش سیلیکون یا شیشه

مشخصه ها: توان قابل تحمل بسیار زیاد

ساختار: سیمی با مقاومت بالا که بر روی مغزی سرامیک پیچیده شده و با لایه ای از سیلیکون یا شیشه

پوشانده شده است

توان قابل تحمل: ۲/۵ وات (توان معمول)

محدوده مقادیر: ۰/۱ اهم تا ۲۲ کیلو اهم

تولرانس معمول: $\pm 5\%$ درصد

محدوده تغییرات دمای محیط: ۵۵- درجه تا ۲۰۰+ درجه سانتیگراد

حداکثر دمای قابل تحمل: ۳۵۰ درجه سانتیگراد

کاربردهای معمول: منابع تغذیه، تقویت کننده های قدرت، و مدارهای راه انداز

نکته: با افزایش دما میزان عایق بودن لایه شیشه ای کاهش می یابد اگر قرار باشد مقاومت در حالتی

نزدیک به حداکثر توان قابل تحمل کار کند باید آن را بر روی پایه عایقی قرار داده و با سایر قطعات یا

سطوح هادی تماس نداشته باشد

باتوجه به توضیحات ارائه شده در بالا و با توجه به روشهای رایج در طراحی مدارهای مختلف ما از مقاومت

های کربنی در تایمر استفاده می کنیم و اما علت استفاده از هر یک از مقاومت ها را در بخش های آینده و

با توجه به مدارات درونی مشخص خواهیم کرد از مقاومت ها بیشتر برای محافظت قطعات مدار استفاده

شده است

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

۵_۲_ خازن

همان طور که در مورد مقاومت ذکر شد وجود خازن نیز تقریبا برای عملکرد صحیح تمام مدارهای الکترونیک ضروری است خازن در واقع انرژی الکتریکی را به صورت بار الکتریکی ذخیره می کند این قطعات کاربردهای مختلفی دارند که از آن میان می توان خازن ذخیره در منبع تغذیه کوپلاژ سیگنال AC بین طبقه های تقویت کننده دکوپلاژ خطوط تغذیه را نام برد به این ترتیب از نظر سیگنال AC خط تغذیه مثبت و صفر ولت به یکدیگر متصل می شوند

در مورد خازن ها نیز مانند مقاومتها ساختار و نوع خازنها به میزان زیادی بر روی مشخصه های الکتریکی آنها تاثیر می گذارد در تمام مدارها باید مشخصه های زیر را در مد نظر داشته باشیم:

الف) ظرفیت : که مقدار خازن را مشخص کرده و بر حسب میکروفاراد (μF) نانوفاراد (nF) و یا پیکوفاراد (pF) بیان می شود

ب) ولتاژ کار: معادل حداکثر اختلاف پتانسیلی است که می توان به صورت مداوم به خازن اعمال کرد اگر ولتاژ اعمال شده از این مقدار بیشتر شود نتایج زیانباری را به دنبال داشته و به عایقهای داخل خازن آسیب وارد می کند ولتاژ کار معمولا بدون هیچ تغییری نوشته می شود (مثلا ۲۵۰ ولت DC) و برای حداکثر دمای کار خازن در نظر گرفته می شود اما پی شنهاد می کنیم که خازن ها را طوری مورد استفاده قرار دهید که همواره فاصله کافی با حداکثر ولتاژ کار آن وجود داشته باشد به این ترتیب عمر و عملکرد قابل اطمینان خازن افزایش می یابد به عنوان یک قانون سرانگشتی ولتاژ کار DC خازن نباید از ۵۰ درصد حداکثر ولتاژ تعیین شده بیشتر باشد

اگر ولتاژ کار بر حسب AC ذکر شده بود معمولا برای سیگنال سینوسی با فرکانس ۵۰ هرتز یا ۶۰ هرتز می باشد البته در محدوده سیگنالهای شنوایی (یعنی تا حد ۱۰۰ کیلوهرتز) عملکرد خازن تغییر قابل توجهی را نشان نمی دهد اما در فرکانسهای بالاتر و یا وقتی شکل موج اعمال شده سینوسی نباشد (مثلا به شکل پالس باشد) باید خازنی با ولتاژ بالاتر را مورد استفاده قرار داد تا به این ترتیب کاهش بار الکتریکی ناشی

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

از جریان نشتی در خازن جبران شود زیرا در این حالت ممکن است دمای داخل خازن به میزان زیادی افزایش یابد

ج) تولرانس (میزان دقت): که در واقع معادل حداکثر انحراف مجاز از ظرفیت اعلام شده می باشد (و بر حسب درصد بیان می شود)

د) ضریب حرارتی: به میزان تغییر ظرفیت خازن در اثر تغییر دمای محیط به اندازه یک درجه سانتیگراد اطلاق می شود (معمولا بر حسب بخش بر میلیون p.p.m بیان می گردد)

هـ) جریان نشتی: به جریانی گفته می شود که به اعمال ولتاژی در حد ولتاژ کار تعیین شده از عایق عبور می کند (که معمولا با ذکر دمای مشخصی همراه می باشد)

د) مقاومت ایزولاسیون: معادل مقاومت لایه های عایق در حالتی می باشد که ولتاژ کار تعیین شده به خازن اعمال شده باشد (این مقاومت معمولا با ذکر دمای مشخصی همراه می باشد)

و) پایداری: به تغییرات ظرفیت خازن در شرایط خاص و محدوده زمانی معین اطلاق می شود (بر حسب درصد)

حالا باید به بررسی نمونه های متداول خازنها بپردازیم:

۱-۵-۲) خازن سرامیکی

مشخصه ها: حجم کم، و ظرفیت القایی

ساختار: صفحه هایی از سرامیکهای فلزی، که با لاک سخت یا epoxy پوشانده شده اند خازنهای مزبور به صورت تک لایه و یا چند لایه ارائه شده اند

ولتاژ کار: معمولا تا ۱۰۰ وات DC

محدوده مقادیر: ۲/۳ پیکوفاراد تا ۲۰۰ پیکوفاراد (در مورد نوع مسطح) و ۱۰ پیکوفاراد تا ۱ میکروفاراد (در

مورد نمونه های چند لایه) و یک نانوفاراد تا ۱۰۰ نانوفاراد (در مورد خازنهای عدسی)

تولرانس معمول: ۱۰ ± درصد تا ۱۰ ± درصد

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

محدوده تغییرات دمای محیط: معمولا از ۸۵- درجه تا ۸۵+ درجه سانتیگراد

ضریب حرارتی: ۱۰۰ + p.p.m بر درجه سانتیگراد تا ۴۷۰۰ - p.p.m بر درجه سانتیگراد

مقاومت ایزولاسیون (بیانگر جریان ناشی): بیشتر از ۱۰^{۱۰} اهم

کاربردهای معمول: دکوپلاژ فرکانسهای متوسط و بالا زمان بندی جبران حرارتی در مدارهای نوسان ساز

۱_ نمونه های تک لایه این خازنها به صورت تراشه های بدون پایه برای نصب سطحی نیز ارائه شده اند

۲_ نمونه های زیر به میزان زیادی به عنوان خازنهای جبران حرارتی مورد استفاده قرار می گیرند

نوع	ضریب حرارتی	بالاترین حلقه رنگی
NPO	صفر p.p.m بر درجه سانتیگراد	سیاه
N030	۳۰ - p.p.m بر درجه سانتیگراد	قهوه ای
N080	۸۰ - p.p.m بر درجه سانتیگراد	قرمز
N150	۱۵۰ - p.p.m بر درجه سانتیگراد	نارنجی
N220	۲۲۰ - p.p.m بر درجه سانتیگراد	زرد
N330	۳۳۰ - p.p.m بر درجه سانتیگراد	سبز
N470	۴۷۰ - p.p.m بر درجه سانتیگراد	آبی
N7500	۷۵۰ - p.p.m بر درجه سانتیگراد	بنفش
N1500	۱۵۰۰ - p.p.m بر درجه سانتیگراد	نارنجی / نارنجی
N2200	۲۲۰۰ - p.p.m بر درجه سانتیگراد	زرد / نارنجی
N3300	۳۳۰۰ - p.p.m بر درجه سانتیگراد	سبز / نارنجی
N4700	۴۷۰۰ - p.p.m بر درجه سانتیگراد	آبی / نارنجی

۳_ خازنهای سرامیکی خاص برای دکوپلاژ فرکانسهای خیلی بالا وجود دارند / خازنهای مزبور باید

مستقیما به پایه ها و یا پوشش فلزی مربوط متصل شوند چنین خازنهایی معمولا ۱ نانو فارادی، و ۳۵۰

ولتی می باشند

۴_ نمونه های جدید و چند لایه خازنهای سرامیکی باکدهای ۳ رقمی مشخص شده اند دورقم اول ذکر

شده معادل دو رقم اول ظرفیت خازن بوده اما رقم سوم در واقع ضریب آن می باشد و تعداد صفرهایی

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

که باید به دو رقم اول اضافه شود رانشان می دهد (برحسب پیکوفاراد) مثلا ظرفیت خازنهایی که با عداد «222» و «103» مشخص شده باشند به ترتیب ۲۲۰۰ پیکوفاراد (معادل ۲/۲ نانوفاراد) و ۱۰۰۰۰ پیکوفاراد (معادل ۱۰ نانوفاراد) می باشند

۲-۵-۲) خازن الکترولیت

مشخصه ها: ظرفیت های نسبتا بالایی دارند این نوع خازنها قطبی بوده و باید در مدارهایی با ولتاژ DC و قطبیت مشخص مورد استفاده قرار گیرند

ولتاژ کار: ۶/۳ ولت تا ۴۰۰ ولت

محدوده مقادیر: ۰/۱ میکرو فاراد تا ۶۸ میکروفاراد

تولرانس معمول: $\pm 20\%$ درصد (نمونه هایی که در محفظه های فلزی بزرگ ارائه می شوند تولرانس

بیشتری دارند که معمولا از ۱۰- درصد تا ۵۰+ درصد را شامل می شود)

محدوده تغییرات دمای محیط: معمولا از ۴۰- درجه تا ۸۵+ درجه سانتیگراد

ضریب حرارتی: $1000 + p.p.m$ بر درجه سانتیگراد

جریان نشتی:

معمولا در حد $10^{-7} C.V$ می باشد (C بیانگر ظرفیت خازن بر حسب میکروفاراد و V اختلاف پتانسیل

اعمال شده بر حسب ولتاژ می باشد)

کاربردهای معمول:

خازن ذخیره در منبع تغذیه و دکوپلاژ فرکانسهای پایین

نکته: ۱_ نمونه های غیر قطبی خازنهای الکترولیتی نیز برای کاربردهای خاص ارائه شده اند (مثلا شبکه

تاثیر متقابل در بلندگوها) از این خازنها نمی توان به سادگی ولتاژ DC به دست آورد ظرفیت معمول

خازنهای الکترولیتی غیر قطبی ۱۰۰- میکروفاراد بوده و ولتاژ کار آنها تا ۵۰ ولت خواهد بود (البته قیمت

خازنهای مزبور خیلی بیشتر از خازنهای الکترولیتی قطبی می باشند)

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

۲- هنگام انتخاب خازن ذخیره باید دقت کرد که جریان ریبیل آن مناسب باشد

۳- هنگام کار با خازنهای الکترولیتی باید دقت کرد که جریان نشستی این خازنها ممکن است به میزان زیادی بر روی نقطه بایاس تاثیر بگذارد

۴- خازنهای الکترولیتی محدوده تولرانس بسیار وسیعی دارند به همین دلیل اگر می خواهید خازن الکترولیتی راتعویض کنید ولتاژ کار نمونه جدید باید معادل آن و یا بیشتر باشد مثلا اگر خازنی با ظرفیت ۵۰ میکروفاراد و ولتاژ کار ۲۵ ولت برای مدار در نظر گرفته شده باشد خازنی با ظرفیت ۴۷ میکروفاراد و ۳۵ ولت به خوبی می تواند به جای آن کار کند.

۳-۵-۲) خازن لایه فلزی:

مشخصه ها: ظرفیت آنها در حد متوسط بوده و برای کاربردهای ولتاژ بالا مناسب می باشند قیمت آنها نیز بالا بوده و حجم نسبتا زیادی را اشغال میکنند
ساختار: لایه های فلزی که با عایق پوشانده شده و در درون محفظه های فلزی مدور یا چهار گوش قرار می گیرند

ولتاژ کار: معمولا ۶۰۰ ولت DC می باشد (یا ۲۵۰ ولت AC)

محدوده مقادیر: مقادیر معمول آن ۲ میکروفاراد ۴ میکروفاراد ۸ میکروفاراد و ۱۶ میکروفاراد می باشد
تولرانس معمول: $\pm 20\%$ درصد

محدوده تغییرات دمای محیط: ۲۵- درجه تا ۸۵+ درجه سانتیگراد

ضریب حرارتی: $100 + p.p.m$ بر درجه سانتیگراد تا $200 + p.p.m$ بر درجه سانتیگراد بیشتر از 10^{-1} اهم

کاربردهای معمول: خازن ذخیره در منبع تغذیه DC با ولتاژ بالا و تصحیح ضریب توان در مدارهای AC

نکته: ۱- ولتاژ کار این خازنها برای بالاترین نقطه کار حرارتی تعیین شده اند

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

۲- این خازنها که در ولتاژهای بسیار بالا کار می کنند می توان شارژ خود را به مدت زیادی حفظ کنند به همین دلیل باید مقاومتی از نوعی لایه کربنی (معمولا ۱ مگا اهمی ۰/۵ وات) را با آن موازی کرد (که به آن مقاومت تخلیه کننده می گویند)

۴-۵-۲) خازن میکا

مشخصه ها: پایداری بالا تولرانس و ضریب حرارتی پایین

ساختار: لایه های میکای نقره که با لایه ای از سیمان پوشانده شده اند

ولتاژ کار: معمولا ۳۵۰ ولت DC می باشد

محدوده مقادیر: ۲/۲ پیکوفاراد تا ۱۰ نانوفاراد

تولرانس معمول: $\pm 1\%$ (معادل $\pm 0.5\%$ پیکوفاراد برای مقادیر کمتر از ۵۰ پیکوفاراد)

محدوده تغییرات دمای محیط: ۴۰- درجه تا ۸۵+ درجه سانتیگراد

ضریب حرارتی: $75 + p.p.m$ بر درجه سانتیگراد برای خازنهای کمتر از ۵۰ پیکوفاراد

$35 + p.p.m$ بر درجه سانتیگراد برای خازنهای بزرگتر از ۵۰ پیکوفاراد

مقاومت ایزولاسیون: معمولا بیشتر از $10^{10} * 5$ اهم

کاربردهای معمول: مدارهای فرکانس بالایی مانند نوسان سازها، مدارهای زمان بندی، فیلترها و مدارهای

مولد پالس

نکته: در مدارهایی که ولتاژ پایین تری داشته اهمیت پایداری و تولرانس خازنهای نسبتا کمتر است می توان

به جای این خازنها نمونه های پلی استیرن که قیمت پایین تری دارند را مورد استفاده قرار داد

۵-۵-۲) خازن پلی کربنات

مشخصه ها: پایداری بسیار بالا، مشخصه های حرارتی بسیار عالی و حجم فیزیکی اندک

ساختار: لایه هایی از پلی کربناتهای فلزی که در رزین epoxy قرار گرفته است

ولتاژ کار: ۶۳ ولت DC (۴۵ ولت AC)، ۱۶۰ ولت DC (۱۰۰ ولت AC)، ۶۳ ولت DC (۳۰۰ ولت AC)

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

محدوده مقادیر: ۱۰ نانوفاراد تا ۱۰ میکروفاراد

تولرانس معمول: $\pm 20\%$ درصد

محدوده تغییرات دمای محیط: -55 درجه تا $+100$ درجه سانتیگراد

ضریب حرارتی: $+60$ p.p.m بر درجه سانتیگراد

مقاومت ایزولاسیون: معمولاً بیشتر از 10^{10} /C اهم (که C برحسب میکروفاراد می باشد)

کاربردهای معمول: مدارهای زمان بندی و فیلترها

نکته: ۱_ برای کاربردهایی که در رابطه با ولتاژ اصلی (یعنی سیگنال AC برق شهر) می باشند توصیه نمی

شود به جای آنها می توانید از خازنهای پروپیلن استفاده کنید

نمونه های جعبه ای شکل آن برای نصب سطحی مناسب می باشند ظرفیت القایی بسیار پایینی دارند

۶-۵-۲) خازن پلی استر

مشخصه ها: برای مصارف عمومی

ساختار: لایه های فلزی که در عایقی از پلی استر قرار گرفته اند خود خازن ممکن است فقط با لایه ای از

رزین epoxy پوشانده شده باشد و یا در محفظه پلاستیکی استوانه ای شکلی قرار داشته باشد

ولتاژ کار: ۲۵۰ ولت DC (۱۲۵ ولت AC) ۴۰۰ ولت DC (۲۰۰ ولت AC)

محدوده مقادیر: ۱۰ نانوفاراد تا ۲/۲ میکروفاراد

تولرانس معمول: $\pm 20\%$ درصد

محدوده تغییرات دمای محیط: -40 درجه تا $+100$ درجه سانتیگراد

ضریب حرارتی: $+200$ p.p.m بر درجه سانتیگراد

مقاومت ایزولاسیون: معمولاً بیشتر از 10^{10} /C اهم (که C برحسب میکروفاراد می باشد)

کاربردهای معمول: به عنوان خازن کوپلاژ و دکوپلاژ در مصارف عمومی

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

نکته: ۱- خازنهای پلی استر به علت ضریب حرارتی نسبتا زیادی که دارند به طور کلی برای مدارهای زمانبندی مناسب نیستند

۲_ نمونه هایی که با پوشش رزین ارائه می شوند نسبت به انواع استوانه ای ظرفیت القایی بسیار کمتری دارند بنابراین خازنهای مزبور باید برای دکوپلاژ مورد استفاده قرار بگیرند

۳- تا همین اواخر کدهای رنگی شکل ۷_۱ برای نشان دادن ظرفیت خازنهای پلی استر مورد استفاده قرار می گرفت

۴_ روش جدید مشخص کردن ظرفیت خازنهای مزبور به صورت زیر می باشد:

خط اول: ظرفیت (برحسب پیکوفاراد یا میکروفارات) و تولرانس ($k=10$ درصد و $M=20$ درصد)

خط دوم: ولتاژ کار DC، و کد مربوط به ماده مورد استفاده به عنوان عایق

۷-۵-۲) خازن پلی پروپیلن

مشخصه ها: به دلیل کاهش اندک انرژی الکتریکی ذخیره شده (به واسطه استفاده از عایق خوب) برای

کار با ولتاژهای بالای AC و DC مانند مدارهای مولد پالس، مناسب می باشند

ساختار: لایه هایی از پروپیلن که در لایه لایه هایی از جنس epoxy قرار گرفته اند

ولتاژ کار: ۱ کیلو ولت DC (۳۵۰ ولت AC) ۱/۵ کیلو ولت DC (۴۵۰ ولت AC)

محدوده مقادیر: ۴۷۰_۱ نانوفاراد

تولرانس معمول: ± 20 درصد

محدوده تغییرات دمای محیط: ۵۵- درجه تا ۱۰۰+ درجه سانتیگراد

ضریب حرارتی: ۲۰۰- p.p.m بر درجه سانتیگراد

مقاومت ایزولاسیون: معمولا بیشتر از 10^{11} اهم

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

کاربردهای معمول: کوپلاژ و دکوپلاژ مدارهایی که با ولتاژ بالا کار می کند فیلتر ولتاژ اصلی خازنهای پروپیلن نسبتا گران قیمت می باشند و استفاده از آنها باید به مواردی محدود شود که نتوان خازنهای پلی استر را به کار برد

۸-۵-۲) خازن پلی استیرن

مشخصه ها: قیمت پایین، و تولرانس اندک، اما ظرفیت آنها اندک بوده و فقط برای کار با ولتاژهای پایین مناسب می باشند

ساختار: لایه های عایق بندی شده پلی استیرن که به شکل لوله پیچیده شدهاند

ولتاژ کار: ۱۶۰ ولت DC (۴۰ ولت AC)

محدوده مقادیر: ۱۰ پیکوفاراد تا ۱۰ نانوفاراد

تولرانس معمول: $1 \pm$ درصد، $2/5 \pm$ ، $5 \pm$ درصد

محدوده تغییرات دمای محیط: $40 -$ درجه تا $70 \pm$ درجه سانتیگراد

ضریب حرارتی: $150 -$ p.p.m بر درجه سانتیگراد تا $80 +$ p.p.m بر درجه سانتیگراد

مقاومت ایزولاسیون: بیشتر از 10^{13} اهم

کاربردهای معمول: مدارهای زمان بندی، فیلترها، نوسان سازها و مدارهای آشکار ساز (نکته ۲ را ملاحظه کنید)

نکته: ۱_ پایه متصل شده به لایه خارجی معمولا با استفاده از نوار قرمز رنگی مشخص می شود در صورت امکان این پایه باید به خط تغذیه صفر ولت متصل شود

۲_ در مواردی که پایداری ظرفیت خازن از اهمیت زیادی برخوردار باشد بهتر است از خازنهای میکا استفاده شود.

دلائل استفاده از خازن های الکترولیت و عدسی به دلیل مشخصه های آنها می باشد و مقدار آن نیز با توجه به مدارات درونی و خصوصیات آنها در بخش های بعد مشخص می شود

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

۶_۲_ دیود یکسوساز:

دیودها قطعاتی با دو پایه می باشند که نسبت به عبوری جریان در یک سمت مقاومت کمی نشان داده ولی مقاومت آنها نسبت به عبور جریان در سمت مخالف بسیار بالا است جهتی که جریان عبور داده می شود را معولا جهت مستقیم می نامند اما جهت مخالف آن که جریان عبوری آن قابل چشم پوشی میباشد را جهت معکوس می نامند وقتی دیود در حال هدایت باشد ولتاژ اندکی بر روی آن افت می کند این ولتاژ افت ولتاژ در بایاس مستقیم نامیده می شود و مقادیر معمول آن برای دیودهای ژرمانیوم و سیلیکون در جدول زیر ذکر شده است

جدول ۱-۲ دیود یک سوساز

افت ولتاژ در بایاس مستقیم		جریان عبوری
دیود ژرمانیوم (OA91)	دیود سیلیکون (IN4148)	
۰/۱۲ ولت	۰/۴۳ ولت	۱۰ میکرو آمپر
۰/۲۶ ولت	۰/۵۸ ولت	۱۰۰ میکرو آمپر
۰/۳۲ ولت	۰/۶۵ ولت	۱ میلی آمپر
۰/۴۳ ولت	۰/۷۵ ولت	۱۰ میلی آمپر

دیودهای نیمه هادی به طور کلی از یک پیوند p-n ساده تشکیل شده اند محل اتصال نیمه های نوع p (آند) می نامند محل اتصال نیمه هادی نوع n را نیز (کاتد) می نامند وقتی دیود در حالت هدایت باشد جریان از سمت آند به سمت کاتد برقرار خواهد بود جریان عبوری در جهت معکوس (یعنی از سمت کاتد به آند) قابل نظر کردن است نیمه هادی مورد استفاده می تواند ژرمانیون (Ge) یا سیلیکون (Si) باشد

دیودهای ژرمانیوم نسبت به همتای سیلیکونی خود در بایاس مستقیم افت ولتاژ کمتری ایجاد می کند (معمولا این افت ولتاژ در حدود ۱۰۰ میلی وات است که در مورد دیودهای سیلیکونی به ۶۰۰ وات می رسد) اما جریان نشستی معکوس این نوع دیودها نیز به میزان زیادی بالا است یعنی ۱ میکروآمپر در مقایسه با ۱۰ نانوآمپر [با اعمال اختلاف پتانسیل معکوسی معادل ۵۰ ولت] به علاوه مقاومت مستقیم

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

دیوهای سیلیکونی در مقایسه با دیوهای ژرمانیوم بسیار پایین است به همین دلیل است که دیوهای ژرمانیوم معمولاً فقط برای آشکار سازی وجود سیگنال مورد استفاده قرار می گیرند در حالی که دیوهای سیلیکونی برای یکسوسازی و سایر کاربردها به کار می روند.

یکی از اندازه گیری های متداولی که در مورد دیوهای به عمل می آید نسبت جریان مستقیم به معکوس در شرایط مشخص می باشد باید دانست که جریان نشتی معکوس با افزایش درجه حرارت دیود افزایش می یابد بنابراین در دمای بالا کارایی دیود کاهش می یابد.

حداکثر ولتاژ معکوس قابل تحمل دیود را «حداکثر ولتاژ معکوس قابل تکرار» (VRRM) یا «پیک ولتاژ معکوس» (PIV) می نامند در هر دو صورت عملکرد دیود در ولتاژ های بالاتر از این محدوده باخطر سوختن دیود همراه است برای پرهیز از احتمال خراب شدن دیود توصیه می شد که دیود همواره در محدوده ولتاژ تعیین شده کار کند.

مشخصه های معمول تعدادی از دیوهای متداول به صورت خلاصه در جدول ذکر شده است

معمولاً دیودها را بسته به کاربردشان در ۲ گروه قرار می دهند: «دیوهای یکسوساز» و «دیوهای پردازش سیگنال» مشخصه های مورد نیاز دیودها در هر یک از این ۲ گروه تفاوت های زیادی با یکدیگر دارد مثلاً افت ولتاژ اندک در بایاس مستقیم دیوهای پردازش سیگنال از اهمیت زیادی برخوردار است اما دیوهای یکسوساز باید بتواند ولتاژ معکوس و جریان مستقیم زیادی را تحمل کنند در چنین مواردی پایداری مشخصه های دیود از اهمیت چندانی برخوردار نیست به آسانی می توان دیوهای پایه داری با قابلیت تحمل ولتاژ معکوس ۱۲۵۰ ولت و جریان مستقیم ۶ آمپر را تهیه کرد دیوهای تکمه ای شکل نیز وجود دارد (که بهترین پیچ شدن بر روی خنک کننده طراحی شده اند) و می توانند عبور جریان مستقیم ۷۵_۱۶ آمپر را نیز تحمل کنند

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

جدول ۲-۲ دیود یک سوساز

نوع	OA47	OA91	IN4148	1N4007	1N5402
ماده مورد استفاده	ژرمانیوم	ژرمانیوم	سیلیکون	سیلیکون	سیلیکون
حداکثر ولتاژ مستقیم (VF)	۰/۶ ولت	۲/۱ ولت	۱/۰ ولت	۱/۶ ولت	۱ ولت
حداکثر جریان مستقیم (IF)	۵۰ میلی آمپر	۵۰ میلی آمپر	۱۰۰ میلی آمپر	۱۱ میلی آمپر	۳ میلی آمپر
حداکثر ولتاژ معکوس (VRRM)	۲۵ ولت	۱۱۵ ولت	۷۵ ولت	۱ کیلووات	۲۰۰ ولت
حداکثر جریان معکوس (IR)	۳۰ میکروآمپر	۷۵ میکروآمپر	۲۵ نانوآمپر	۱۰ میکروآمپر	۱۰ میکروآمپر
کاربرد	آشکارساز ولتاژ پایین	مصارف عمومی	مصارف عمومی	یکسوسازی ولتاژ بالا	یکسوسازی ولتاژ پایین

پس نتیجه می گیریم که در تایمر باید از یکسوساز 1N4007 استفاده کنیم

از دیود D2 به عنوان دیود هرزگرد و از دیود D1 برای یکسوسازی جریان ورودی مدار استفاده شده است

۷_۲ دیود نورانی (LED):

دیود نورانی نسبت به لامپهای فیلامانی قدیمی مزایای زیادی داشته و در نشان دادن حالت‌های مختلف مدارهای الکترونیکی بسیار مفید واقع می شود از مهمترین مزایای آن می توان جریان عبوری اندک و قابلیت اطمینان بالا را نام برد .

دیوذهای نورانی در واقع از ترکیبهای گالیوم فسفید، و گالیوم آرسنید فسفید ساخته شده اند معمولا با اعمال جریانی بین ۳۰_۵ میلی آمپر نور کافی ایجاد می کنند (باید به خاطر داشته باشید که دیوذهای نورانی سبز و زرد بازده کمتری داشته و برای ایجاد نوری معادل دیود نورانی قرمز، جریان بیشتری نیاز دارند)

قالب بندی دیوذهای نورانی (LED) بسیار متنوع است که در این میان نمونه های گرد آن متداول تر می باشند قالبهای متداول دیود های نورانی عبارتند از : دیوذهای گرد با قطر ۳ میلی متر و ۵ میلی متر (۰/۲ اینچ) و نمونه مکعبی با سطح مقطع ۲*۵ میلی متر. زاویه دید نمونه های گرد آن ۴۰_۲۰ درجه است در حالی زاویه دید دیوذهای نورانی مکعبی به ۱۰۰ درجه می رسد مشخصه های معمول نمونه های متداول

دیوذهای نورانی قرمز رنگ در جدول زیر ذکر شده است

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

جدول ۲-۳ دیود نورانی

پر نور	کم مصرف	استاندارد	استاندارد	نوع
۵	۵	۵	۳	قطر (میلی متر)
۳۰	۳۰	۳۰	۴۰	حداکثر جریان مستقیم (میلی آمپر)
۲/۲	۱/۸	۲/۰	۲/۱	افت ولتاژ مستقیم در حالت معمول (ولت)
۵	۵	۳	۵	حداکثر ولتاژ معکوس قابل تحمل (ولت)
۱۳۵	۲۷	۱۰۰	۱۵۰	حداکثر توان تلفاتی قابل تحمل (میلی وات)
۶۳۵	۶۳۵	۶۳۵	۶۹۰	طول موج پیک سیگنال

همان طور که در شکل زیر ملاحظه می کنید برای اینکه جریان عبوری از دیود نورانی در حد مناسبی محدود شود باید مقاومتی را با آن سری کرد مقدار مقاومت را میتوان از رابطه زیر محاسبه کرد:

$$R_s = \frac{V_s - V_F}{I}$$

که V_F افت ولتاژ روی دیود نورانی در بایاس مستقیم، و V_s ولتاژ اعمال شده می باشد معولا می توان V_F را معادل ۲ ولت در نظر گرفت و نزدیک ترین مقدار ترجیحی R_s را برای آن انتخاب کرد مقادیر معمول R_s برای ایجاد جریانی معادل ۱۰ میلی آمپر در دیود نورانی را میتوان در جدول ۲-۴ یافت.

جدول ۲-۴

ولتاژ (V_s) بر حسب ولت)	مقاومت سری (R_s) بر حسب اهم)
۳	۱۸۰
۵	۲۷۰
۶	۳۹۰
۹	۶۸۰
۱۲	۱۰۰۰
۱۵	۱۲۰۰
۱۸	۱۵۰۰
۲۴	۲/۲

همواره باید محدودیت شدید دیودهای نورانی در تحمل ولتاژ معکوس را در مد نظر داشت اگر ولتاژ مزبور از حد مجاز بیشتر شود احتمال زیادی دارد که به محل پیوند نیمه هادیها در دیود نورانی آسیب وارد کند

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

توان عدم رعایت قطبیت صحیح در اتصال دیود نورانی این است که باید نمونه دیگری را جایگزین آن کنید بنابراین رعایت قطبیت صحیح در اتصال دیود نورانی بسیار ضروری است به علاوه در مدارهایی که با ولتاژ AC سر و کار دارند باید نوعی دیود معمولی را به صورتی که در شکل نشان داده شده با دیود نورانی موازی کنید. با توجه به توضیحات ارائه شده دلیل استفاده از مقاومت های R_1 و R_2 بیان شده

۸_۲: آی سی 7805

آی سی ۷۸۰۵ یک آی سی رگولاتور ۵ ولت است که برای تغذیه میکروکنترلر استفاده شده است اما آی سی ها انواع مختلف دارند و برای تغذیه میکروکنترلر باید مدار تثبیت کننده ولتاژ ثابت نیز طراحی کرد

۱-۸-۲) تثبیت کننده ولتاژ ثابت با استفاده از مدارهای مجتمع:

نمونه های متنوعی از تثبیت کننده های مبتنی بر مدارهای مجتمع وجود دارد که محدوده وسیعی از ولتاژ های خروجی را پوشش میدهند مدار داخلی محدود کننده جریان آنها به صورت قطع جریان ناشی از اضافه بار حرارتی می باشد

متداولترین نمونه های این نوع تثبیت کننده های ولتاژ در بسته های پلاستیکی TO220 ارائه شده اند مدارهای مجتمع مزبور ولتاژ ثابت مثبت (سری 78xx) یا منفی (79xx) ایجاد می کنند قطعه های مزبور با ولتاژ های خروجی مختلفی ارائه شده اند (مانند ۵ ولت، ۹ ولت، ۱۲ ولت، ۱۵ ولت، ۱۸ ولت) و می توانند جریانی تا حد یک آمپر را ارائه کنند.

روشهای پایه استفاده از مدارهای مجتمع سری 78xx در شکل زیر ارائه شده مدار شکل زیر برای ولتاژهای ورودی و خروجی مثبت طراحی شده است

باید به خاطر داشت که در بدترین حالت ولتاژ تثبیت نشده ورودی باید دست کم به اندازه ۳ ولت از ولتاژ خروجی مورد نظر بیشتر باشد تاوان در نظر نگرفتن این نکته کاهش میزان تثبیت کنندگی و افزایش دامنه هوم ولتاژ اصلی تا حد غیر قابل قبول می باشد علاوه بر این نباید گذاشت ولتاژ تثبیت نشده ورودی نسبت

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

به ولتاژ خروجی مورد نظر بیش از حد بالا رود اگر اختلاف ولتاژ آنها از ۱۵ ولت بیشتر شود توان تلفاتی قطعه مزبور بسیار بالا خواهد رفت این حالت نیز به نوبه خود موجب فعال شدن بی موقع مدار محافظت در مقابل اضافه بار حرارتی می شود مشخصه های معمول این تثبیت کننده های ولتاژ ثابت با جریان خروجی ۱۰۰ میلی آمپر ، ۱ آمپر ، ۲ آمپر در جدولهای زیر ارائه شده اند که ما در این مدار از سری یک آمپری ۷۸۰۵ با توجه به خصوصیات مدار تایمر استفاده کرده ایم که خازن های C۱ و C۲ نیز برای تثبیت کنندگی در مدار به کار رفته اند یعنی عمل فیلتر پینگ نویزهای کم و زیاد بر روی خروجی ۵ ولت را انجام می دهند .

۹_۲: ترانزیستور :

در این طراحی از یک ترانزیستور منفی C945 استفاده کرده ایم که این ترانزیستور به عنوان افزایش دهنده آمپر در مدار عمل می کند این ترانزیستور N-p-n است و خروجی جریان از میکرو را افزایش داده تا رله به کار بیافتد

۱۰_۲: رله

رله اصولاً به دستگاهی گفته می شود که در اثر تغییر کمیت الکتریکی یا کمیت فیزیکی مشخص تحریک می شود و موجب بکار افتادن دستگاه یا دستگاههای الکتریکی دیگر می شود.

رله ها انواع مختلف دارند که ما از رله سنجش در این طراحی استفاده کرده ایم و اما رله سنجشی رله ای است که با دقت و حساسیت معینی در موقع تغییر کردن یک کمیت الکتریکی و یا یک کمیت فیزیکی دیگر شروع به کار می کند چنین رله ای برای مقدار معینی از یک کمیت مشخص تنظیم می شود و اگر آن کمیت از مقدار تعیین و تنظیم شده کمتر و یا بیشتر شود رله آن تغییرات را می سنجد در این گونه رله حقیقتاً عمل سنجش انجام می شود و رله شبیه به یک دستگاه اندازه گیری با تمام مشخصات محاسن و معایب آن کار می کند

رله سنجشی بر دو نوع است :

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

۱_ رله سنجشی ساده

۲_ رله سنجشی مرکب

رله سنجشی ساده اغلب دارای یک سیم پیچی تحریک شونده می باشد که در اثر تغییر جریان و یا ولتاژ، تحریک و موجب وصل شدن کنتاکی می شود

رله سنجشی مرکب حداقل دارای دو سیم پیچی تحریک شونده می باشد مثل رله ای که نسبت ولتاژ و جریان را می سنجد. به کمک چنین سنجشی می توان آن قسمت از شبکه را که اتصالی شده است از مدار جدا کرد در این مدار ما از یک رله ۱۲ ولتی استفاده کرده ایم که برای اتصال تایمر به و سائل برقی تغییر شده است که دارای دو کنتاکت است که به طرز کار آنها اشاره خواهیم کرد

۱۱_۲: کلیدهای میکروسوییچ:

این میکرو سوئیچ ها همانگونه که از نام آنها پیدا ست به عنوان سوئیچ در مدار عمل می کنند یکی جهت Start و دیگری جهت stop استفاده می شود

پس از دادن زمان به تایمر و اتصال آن به یک دستگاه چنانچه خواستیم به کار بیافتد کلید start را زده و موجب شمارش می شود و چنانچه قبل از پایان شمارش زمان تمایل به از کار انداختن تایمر داشتیم کلید stop را می زنیم هر کدام از این میکروسوییچ ها دارای ۴ پایه می باشند

۱۲_۲: دیپ سوئیچ:

در این مدار از دو دیپ سوئیچ استفاده شده است یکی با یک کلید و دیگری با ۸ کلید دیپ سوئیچ ۸ تایی به منظور تنظیم تایم مدار مورد استفاده قرار می گیرد و دیپ سوئیچ تک کلید تعیین می کند که تایمر در محدوده تنظیم ۱ تا ۲۵۵ دقیقه باشد یا در محدوده تنظیم ۱ تا ۲۵۵ ساعت

۱۳_۲: کریستال:

در این مدار ما از یک کریستال ۱۲ مگاهرتز با ۶ رقم اعشار استفاده کرده ایم وظیفه این قطعه آن است که بتواند به وسیله یک منبع DC تولید موج متناوب کند این کریستال ها برحسب شکل موج ایجاد شده

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

و به دو دسته سینوسی و غیر سینوسی تقسیم می شوند این قطعه از کریستال پیزوالکتریک ساخته شده است چنانچه این کریستال به روش مناسبی بکار گرفته شود بطور مکانیکی به رزونانس در خواهد آمد و پایداری فرکانس آن بسیار عالی است وظیفه این کریستال نوسان سازی است خازن های C4 و C5 نیز در ساختن کلاک پالس برای میکرو به کریستال کمک می کنند .

۲_۱۴: برنامه ریزی میکرو:

جهت برنامه ریزی میکروکنترلر از یک برنامه program استفاده کنیم و میکرو را برنامه ریزی می کنیم و در مدار قرار می دهیم این برنامه به زبان اسمبلی نوشته شده و از دقت فوق العاده ای برخوردار است در قسمت پیوست برنامه میکروکنترلر ارائه شده است و در فصل اول توضیح کامل راجع به دستورات میکروکنترلر ارائه شده است .

۲_۱۵: طرز کار مدار:

در این قسمت به طرز کار مدار و مثالهایی در این رابطه می پردازیم در این مدار از دو دیپ سوئیچ استفاده شده است یکی با یک کلید و دیگری با ۸ کلید دیپ سوئیچ ۸ تایی به منظور تنظیم تایم مدار مورد استفاده قرار می گیرد و دیپ سوئیچ تک کلید تعیین می کند که تایمر در محدوده تنظیم ۱ تا ۲۵۵ دقیقه باشد یا در محدوده تنظیم ۱ تا ۲۵۵ ساعت. بطوری که اگر دیود نورانی L1 سریع چشمک بزند مدار در محدوده ۱ تا ۲۵۵ دقیقه قرار دارد و با تغییر وضعیت دیپ سوئیچ تک کلید دیود نورانی L1 کند چشمک می زند و این یعنی اینک مدار در محدوده تنظیم ۱ تا ۲۵۵ ساعت قرار دارد.

پس از نصب تغذیه به مدار اگر این دیود بصورت کند چشمک بزند با تغییر وضعیت دیپ سوئیچ تک کلید چشمک زن را بحالت کند در آورید اینک مدار برای تنظیم از ۱ دقیقه تا ۲۵۵ دقیقه قابل تنظیم است تنظیم تایم نیز توسط دیپ سوئیچ ۸ تایی صورت می پذیرد بصورتی که هر کدام از کلیدهای دیپ سوئیچ ۸ تایی دارای یک ارزش زمانی است ارزش زمانی این کلیدها در جدول زیر نشان داده شده است.

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

جدول ۵-۲ ارزش زمانی دیپ سوئیچ

شماره کلید	ارزش به دقیقه
۸	۱ دقیقه
۷	۲ دقیقه
۶	۴ دقیقه
۵	۸ دقیقه
۴	۱۶ دقیقه
۳	۳۲ دقیقه
۲	۶۴ دقیقه
۱	۱۲۸ دقیقه

اینک برای تنظیم تایمر چند مثال می آوریم:

مثال ۱: می خواهیم تایمر را برای ۳ دقیقه تنظیم کنیم.

برای این کار باید فقط کلیدهای ۷ و ۸ را در حالت ON قرار دهیم. به این صورت جمع ارزش زمانی

کلیدهای ۷ و ۸ برابر است با ۳ دقیقه $3 = 2 + 1$ دقیقه

(بدیهی است سایر کلیدها باید در جهت معکوس ON قرار گرفته باشد) پس از تنظیم تایم برای شروع

تایم گیری باید کلید start زده شود با اینکار تایم گیری شروع شده و دیود نورانی L2 روشن و رله جذب

می شود

مثال ۲: می خواهیم تایمر را برای ۱۰۰ ساعت تنظیم کنیم

برای این کار باید کلیدهای ۲ و ۳ و ۶ را در حالت ON قرار دهیم و به این صورت جمع ارزش زمانی این ۳

کلید برابر است با ۱۰۰ دقیقه

$100 = 4 + 32 + 64$ دقیقه

مثال ۳: می خواهیم تایمر را برای ۲۵۵ دقیقه تنظیم کنیم

برای تنظیم ۲۵۵ دقیقه نیاز به محاسبه نیست و کافی است کلیه کلیدهای دیپ سوئیچ ۸ تایی در حالت

ON قرار گیرند

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

$1+2+4+8+16+32+64+128=255$ دقیقه با تقسیم این زمان بر ۶۰ (هر ساعت ۶۰ دقیقه است) می شود

۴/۲۵ ساعت . یعنی ۴ ساعت و یک چهارم ساعت. برابر با ۴ ساعت و پانزده دقیقه

توضیح: پس از تنظیم تایم توسط دیپ سوئیچ ۸ تائی، برای شروع تایم گیری از کلید start استفاده می

شود و در صورت تمایل به قطع پیش از موعد تایمر می توان از کلید stop استفاده نمود

حال برای اینکه بتوان از این تایمر برای رنج هایی از مضرب ساعت استفاده نمود (یعنی ۱ ساعت، ۲۵

ساعت و بیشتر) باید دیپ سوئیچ تک کلید را در وضعیتی قرار داد که دیود نورانی L1 بصورت کند

چشمک بزند در این صورت ارزش مکانی کلیدهای دیپ سوئیچ ۸ تائی مطابق جدول زیر است.

جدول ۶-۲ ارزش زمانی دیپ سوئیچ هشت تایی

شماره کلید	ارزش به ساعت
۸	۱ ساعت
۷	۲ ساعت
۶	۴ ساعت
۵	۸ ساعت
۴	۱۶ ساعت
۳	۳۲ ساعت
۲	۶۴ ساعت
۱	۱۲۸ ساعت

بدیهی است در این حالت تایمر فقط برای تایم هائی از مضرب ساعت و از ۱ تا ۲۵۵ ساعت قابل تنظیم

است بطور مثال امکان تنظیم تایمر برای ۷۵ ساعت (بیست دقیقه) وجود ندارد و فقط می توان برای ۷۵

یا ۷۶ ساعت تنظیم نمود

مثال: می خواهیم تایمر را برای ۱۲ ساعت تنظیم کنیم

برای این کار باید کلیدهای ۵ و ۶ را در حالت ON قرار دهیم و به این صورت ارزش زمانی این دو کلید

برابر با ۱۲ ساعت می شود $12=4+8$ ساعت

برای اتصال این تایمر به وسایل برقی یک رله بر روی مدار تعبیه شده که دارای دو کنتاکت است پایه

وسط رله با عبارت COM و دو پایه دیگر رله با عبارات NC (یعنی دائم بسته) و NO (یعنی دائم باز)

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

مشخص شده است بدیهی است بسته به نیاز (یعنی اینکه دستگاه مورد نظر شما از ابتدا روشن باشد و پس از گذشت تایم خاموش شود و یا بالعکس دستگاه مورد نظر شما خاموش باشد و پس از اتمام تایم روشن شود) می توان از خروجی های (COM,NC) و یا (COM,NO) استفاده نمود.

۱۶_۲: نتیجه:

این مدار یک تایمر ۱-۲۵۵ دقیقه و یا ۱-۲۵۵ ساعت می باشد که میتوان آن را به وسایل برقی متصل و فرمان روشن و خاموش به آنها داد

به علت اینکه این سیستم دیجیتالی می باشد دیگر مشکلات سیستم های مکانیکی را ندارد و در صورت بروز مشکل زود تر می توان به عیب یابی آن پرداخت همچنین بیشتر کار این مدار به وسیله میکروکنترلر آن می باشد که نشان می دهد که میکروکنترلر ها چه تحول بزرگی در علم الکترونیک ایجاد کرده اند.

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

پیوست

سورس برنامه به زبان اسمبلی

*****;Program Start*****

```
org 0      ;Reset Vector
goto init
org 4      ;Interrupt Vector
goto int
```

*****;Initial Process*****

init

***;Port initialization

```
bsf status,rp0
movlw b'00000001 '
movwf trisa
clrf trisb
movlw b'00000100 '
movwf trisc
```

***;Ultrasonic sending period initialization (Timer0(

```
movlw b'11010111 '
movwf option_reg
bcf status,rp0
clrf tmr0
```

***;Capture mode initialization (Timer1(

```
movlw b'00000001 '
movwf t1con
clrf ccp1con
```

***;A/D converter initialization

```
movlw b'01000001 '

```

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

```
movwf adcon0
bsf status,rp0
movlw b'00001110 '
movwf adcon1
bcf status,rp0
```

***;Display initialization (Timer2(

```
movlw disp_u
movwf disp_ha
movlw h'0a '
movwf disp_u
movwf disp_t
movwf disp_h
movlw d'3 '
movwf digit_cnt
movlw seg70
movwf seg7_ha
movlw seg7_0
movlw seg7_1
movwf seg71
movlw seg7_2
movwf seg72
movlw seg7_3
movwf seg73
movlw seg7_4
movwf seg74
movlw seg7_5
movwf seg75
movlw seg7_6
movwf seg76
movlw seg7_7
movwf seg77
movlw seg7_8
movwf seg78
movlw seg7_9
movwf seg7a
movlw seg7_b
```

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

```

movwf seg7b
movwf t2con
bsf status,rp0
movlw d'157
movwf pr2
bsf pie1,tmr2ie
bcf status,rp0

***;Interrupt control

movlw b'11100000
movwf intcon

wait
goto $ ;Interrupt wait

*****;Interrupt Process*****

int
movfw pir1
btfsc pir1,ccp1if
goto capture
btfsc pir1,tmr2if
goto led_cont
movfw intcon
btfsc intcon,t0if
goto send

*****;Illegal interruption*****

illegal
movlw h'0b
addwf seg7_ha,w
movwf fsr
movfw indf
movwf portb
bcf porta,ra1
bcf porta,ra2
goto $

```

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت **ویکی پاور** مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

```
*****;END of Interruption Process*****
```

```
int_end
```

```
    retfie
```

```
*****;Pulse send-out Process*****
```

```
send
```

```
    bcf  intcon,t0if
```

```
    clrf tmr0
```

```
***;Received Pulse detection check
```

```
    movfw portc
```

```
    btfsc portc,ccp1
```

```
    goto detect_off
```

```
    movlw h'0a
```

```
    movwf disp_u
```

```
    movwf disp_t
```

```
    movwf disp_h
```

```
***;Receive pulse detector off
```

```
detect_off
```

```
    bcf  porta,ra5
```

```
***;Capture start
```

```
    clrf tmr1h
```

```
    clrf tmr1l
```

```
    clrf ccpr1h
```

```
    clrf ccpr1l
```

```
    movlw b'00000101
```

```
    movwf ccp1con
```

```
    bsf  status,rp0
```

```
    bsf  pie1,ccp1ie
```

```
    bcf  status,rp0
```

```
    bcf  pir1,ccp1if
```

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت **ویکی پاور** مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

```
۴۰ ***;KHz pulse send ( 0.5 msec(
```

```
    movlw d'20      '
    movwf s_count
s_loop
    call pulse
    decfsz s_count,f
    goto s_loop
```

```
***;Get adjustment data
```

```
    bsf adcon0,go
ad_chec
    btfsc adcon0,go
    goto ad_check
    movfw adresh
    movwf s_adj
    movlw d'5      '
    movwf s_adj_count
ad_rotate
    rrf s_adj,f
    decfsz s_adj_count,f
    goto ad_rotate
    movfw s_adj
    andlw b'00000111 '
    addlw d'54     '
    movwf s_adj
```

```
***;Capture guard timer ( 1 milisecond(
```

```
    movlw d'2      '
    movwf g_time1
g_loop1 movlw d'124 '
    movwf g_time2
g_loop2 nop
    decfsz g_time2,f
    goto g_loop2
    decfsz g_time1,f
    goto g_loop1
```


برای دریافت فایل Word پروژه به سایت **ویکی پاور** مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

```
***;Receive pulse detector on
```

```
bsf porta,ra5
```

```
goto int_end
```

```
*****;Pulse send-out Process*****
```

```
pulse
```

```
movlw b'00010000 '
```

```
movwf portc
```

```
call t12us
```

```
clrf portc
```

```
goto $+1
```

```
goto $+1
```

```
nop
```

```
return
```

```
۱۲ *****microseconds timer*****
```

```
t12us
```

```
goto $+1
```

```
goto $+1
```

```
goto $+1
```

```
goto $+1
```

```
nop
```

```
return
```

```
*****;Capture Process*****
```

```
capture
```

```
bcf pir1,ccp1if
```

```
clrf p_countl
```

```
clrf p_counth
```

```
clrf ccp1con
```

```
division
```

```
movfw s_adj
```

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

```
subwf ccpr1l,f
btfsc status,z
goto division2
btfsc status,c
goto division1
goto division3
```

division1

```
movlw d'1
addwf p_countl,f
btfss status,c
goto division
incf p_counth,f
goto division
```

division2

```
movfw ccpr1h
btfss status,z
goto division1
movlw d'1
addwf p_countl,f
btfss status,c
goto digit_set
incf p_counth,f
goto digit_set
```

division3

```
movfw ccpr1h
btfss status,z
goto division4
goto digit_set
```

division4

```
decf ccpr1h,f
movlw d'255
addwf ccpr1l,f
incf ccpr1l,f
goto division1
```

*****;Digit Set Process*****

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

```

digit_set
    clrf disp_u      ;Clear 1st digit
    clrf disp_t      ;Clear 10th digit
    clrf disp_h      ;Clear 100th digit

\000***;th digit
digit_h
    movlw d'100'     ;Divide value
    subwf p_countl,f ;Digit - divide
    btfsc status,z   ;Result = 0?
    goto digit_h2    ;Yes. "R = 0"
    btfsc status,c   ;Result < 0?
    goto digit_h1    ;No. "R > 0"
    goto digit_h3    ;Yes."R < 0"

digit_h1             ;( R > 0(
    incf disp_h,f    ;Increment 100th count
    goto digit_h     ;Jump next

digit_h2             ;( R = 0(
    movfw p_counth   ;Read H counter
    btfss status,z   ;H counter = 0?
    goto digit_h1    ;No. Next
    incf disp_h,f    ;Increment 100th count
    goto digit_t     ;Jump to 10th digit pro

digit_h3             ;( R < 0(
    movfw p_counth   ;Read H counter
    btfss status,z   ;H counter = 0?
    goto digit_h4    ;No. Borrow process
    movlw d'100'     ;Divide value
    addwf p_countl,f ;Return over sub value
    goto digit_t     ;Jump to 10th digit pro

digit_h4

```

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

```

decf p_counth,f ;H counter - 1
movlw d'255' ;Borrow value
addwf p_countl,f ;L counter + 255
incf p_countl,f ;L counter + 1
goto digit_h1 ;Next

```

۱۰ ***;th digit

digit_t

***;Range over check

```

movfw disp_h ;Read 100th digit
sublw d'9' ;9 - (100th digit(
btfsc status,z ;Result = 0?
goto digit_t0 ;Yes. "R = 0"
btfsc status,c ;Result < 0?
goto digit_t0 ;No. "R > 0"
movlw h'0a' ;"Detect error" data
movwf disp_u ;Set 1st digit
movwf disp_t ;Set 10th digit
movwf disp_h ;Set 100th digit
goto int_end

```

digit_t0

```

movlw d'10' ;Divide value
subwf p_countl,f ;Digit - divide
btfsc status,z ;Result = 0?
goto digit_t1 ;Yes. "R = 0"
btfsc status,c ;Result < 0?
goto digit_t1 ;No. "R > 0"
goto digit_t2 ;Yes."R < 0"

```

digit_t1 ;(R >= 0(

```

incf disp_t,f ;Increment 10th count
goto digit_t ;Jump next

```

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

```

digit_t2          ;( R < 0(
    movlw  d'10'      ;Divide value
    addwf  p_countl,f ;Return over sub value
    goto  digit_u     ;Jump to 1st digit pro

\ ***,st digit

digit_u
    movfw  p_countl   ;Read propagation counter
    movwf  disp_u     ;Save 1st count

    goto  int_end

*****;LED display control*****

led_cont
    bcf   pir1,tmr2if ;Clear TMR2 int flag

    movfw digit_cnt   ;Read digit counter
    movwf s_digit     ;Save digit counter
    decfsz s_digit,f  ;1st digit?
    goto  d_check1    ;No. Next
    bsf   porta,ra1   ;RA1=OFF
    bsf   porta,ra2   ;RA2=OFF
    bcf   porta,ra3   ;RA3=ON
    goto  c_digit     ;Jump to digit cont

d_check1
    decfsz s_digit,f  ;10th digit?
    goto  d_check2    ;No. 100th digit
    bsf   porta,ra1   ;RA1=OFF
    bcf   porta,ra2   ;RA2=ON
    bsf   porta,ra3   ;RA3=OFF
    goto  c_digit     ;Jump to digit cont

d_check2
    bcf   porta,ra1   ;RA1=ON
    bsf   porta,ra2   ;RA2=OFF
    bsf   porta,ra3   ;RA3=OFF

```

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

c_digit

```

decf digit_cnt,w
addwf disp_ha,w
movwf fsr
movfw indf
movwf fsr
movfw indf
movwf portb

```

```

decfsz digit_cnt,f
goto int_end
movlw d'3
movwf digit_cnt
goto int_end

```

*****;

;END of Ultrasonic Range Meter

*****;

end

Org 0H

Sjmp Main

Main: Mov Tmod,#01H

Mov r2,#16

Initialize: Mov Th0,#0BH

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

```
Mov T10,#0DBH
```

```
Setb Tr0
```

```
Jnb Tf0$,
```

```
Clr Tr0
```

```
Clr Tf0
```

```
Djnz r2,Initialize
```

```
Cpl P0.0
```

```
Mov r2,#16
```

```
Sjmp Initialize
```

```
Zero Equ 0C0H
```

```
One Equ 0F9H
```

```
Two Equ 0A4H
```

```
Three Equ 0B0H
```

```
Four Equ 99H
```

```
Five Equ 92H
```

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

```
six Equ 82H
```

```
Seven Equ 0F8H
```

```
Eight Equ 80H
```

```
Nine Equ 90H
```

```
Timer0_Preload Equ -5000
```

```
led Data P0
```

```
anode1 Bit P3.0
```

```
anode2 Bit P3.1
```

```
anode3 Bit P3.2
```

```
anode4 Bit P3.3
```

```
Pulse_Input Bit P1.0
```

```
Org 0H
```

```
Sjmp Main
```

```
-----;
```

```
Org 0BH
```


برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

Ajmp Multiplex

-----;

Main: Mov Tmod,#01H

Mov IE,#82H

Mov Tl0,#low Timer0_Preload

Mov Th0,#high Timer0_Preload

Mov Dptr,#Number_Codes

Mov r2,#0

Mov 30H,#0

Mov 31H,#0

Mov 32H,#0

Mov 33H,#0

Mov 34H,#0

Mov 35H,#zero

Mov 36H,#zero

Mov 37H,#zero

Mov 38H,#zero

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

```
Setb Tr0
```

```
Pulse_Check: Jb Pulse_Input$,
```

```
Acall Delay
```

```
Jb Pulse_Input, Pulse_Check
```

```
Mov a,30H
```

```
Add a,#1
```

```
Da a
```

```
Mov 30H,a
```

```
jnz Updade_Numbers
```

```
Mov a,31H
```

```
Add a,#1
```

```
Da a
```

```
Mov 31H,a
```

```
Mov 32h,31H
```

```
Acall Decode
```

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

```
Mov 37H,33H
```

```
Mov 38H,34H
```

```
Update_Numbers: Mov 32h,30H
```

```
Acall Decode
```

```
Mov 35H,33H
```

```
Mov 36H,34H
```

```
Jnb Pulse_Input$,
```

```
Sjmp Pulse_Check
```

```
-----;
```

```
Decode: Mov a,32H
```

```
Anl a,#0Fh
```

```
Movc a,@a+dptr
```

```
Mov 33H,a
```

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

```
Mov a,32H
```

```
Swap a
```

```
Anl a,#0Fh
```

```
Movc a,@a+dptr
```

```
Mov 34H,a
```

```
Ret
```

```
Delay: Mov 39H,#50
```

```
Back: Mov 3AH,#100
```

```
Djnz 3AH$,
```

```
Djnz 39H,Back
```

```
ret
```

```
Multiplex: Clr Tr0
```

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت **ویکی پاور** مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

```
Mov Tl0,#low Timer0_Preload
```

```
Mov Th0,#high Timer0_Preload
```

```
Setb Tr0
```

```
Inc r2
```

```
Cjne r2,#1,
```

```
Clr anode4
```

```
Mov led,35H
```

```
Zero Equ 0C0H
```

```
One Equ 0F9H
```

```
Two Equ 0A4H
```

```
Three Equ 0B0H
```

```
Four Equ 99H
```

```
Five Equ 92H
```

```
six Equ 82H
```

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

Seven Equ 0F8H

Eight Equ 80H

Nine Equ 90H

— A Equ 88H

— B Equ 83H

— C Equ 0C6H

— D Equ 0A1H

— E Equ 86H

— F Equ 8EH

Timer0_Preload Equ -5000

Data P0

Data P1

Data 35H

Data 36H

Data 37H

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

Data 38H

Anode1 Bit P3.0

Anode2 Bit P3.1

Anode3 Bit P3.2

Anode4 Bit P3.3

*****;

Org 0H

Sjmp Main

*****;

Org 0BH

Ajmp Multiplex

*****;

Main: Mov Tmod,#01H

Mov IE,#82H

Mov r2,#0

Mov #Zero

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت **ویکی پاور** مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

```
Mov #Zero
```

```
Mov #Zero
```

```
Mov #Zero
```

```
Mov Tl0,#low Timer0_Preload
```

```
Mov Th0,#high Timer0_Preload
```

```
Setb Tr0
```

```
Back1: Mov KeypadPort,#11110000B
```

```
Mov a,KeypadPort
```

```
Anl a,#11110000B
```

```
Cjne a,#11110000B,Back1
```

```
Back2: Acall Delay
```

```
Mov a,KeypadPort
```

```
Anl a,#11110000B
```

```
Cjne a,#11110000B,Over
```

```
Sjmp Back2
```

```
Over: Acall Delay
```


برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

```
Mov a,KeypadPort
```

```
Anl a,#11110000B
```

```
Cjne a,#11110000B,Over1
```

```
Sjmp Back2
```

```
*****;
```

```
Over1: Mov KeypadPort,#11111110B
```

```
Mov a,KeypadPort
```

```
Anl a,#11110000B
```

```
Cjne a,#11110000B,Row_0
```

```
*****;
```

```
Mov KeypadPort,#111111101B
```

```
Mov a,KeypadPort
```

```
Anl a,#11110000B
```

```
Cjne a,#11110000B,Row_1
```

```
*****;
```

```
Mov KeypadPort,#111111011B
```

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

```
Mov a,KeypadPort
```

```
Anl a,#11110000B
```

```
Cjne a,#11110000B,Row_2
```

```
*****;
```

```
Mov KeypadPort,#11110111B
```

```
Mov a,KeypadPort
```

```
Anl a,#11110000B
```

```
Cjne a,#11110000B,Row_3
```

```
Ajmp Back2
```

```
*****;
```

```
Delay: Mov 40h,#50
```

```
Back3: Mov 41h,#100
```

```
Djnz 41h$,
```

```
Djnz 40h,Back3
```

```
Ret
```

```
*****;
```

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

Row_0: Mov Dptr,#Kcode0

Sjmp Find

Row_1: Mov Dptr,#Kcode1

Sjmp Find

Row_2: Mov Dptr,#Kcode2

Sjmp Find

Row_3: Mov Dptr,#Kcode3

*****;

Find: Rlc a

Jnc Match

Inc dptr

Sjmp Find

*****;

Match: Clr a

Movc a,@a+Dptr

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

```
Mov Dptr,#NumberCodes
```

```
Movc a,@a+Dptr
```

```
Mov led,time3
```

```
Mov time2,time4
```

```
Mov time3,time1
```

```
Mov time,a
```

```
Ajmp Back1
```

```
*****;
```

```
Multiplex: Clr Tr0
```

```
Mov Tl0,#low Timer0_Preload
```

```
Mov Th0,#high Timer0_Preload
```

```
Setb Tr0
```

```
Inc r2
```

```
Cjne r2,#1,Show_time2
```

```
Clr Anode4
```

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

```
Setb Anode1
```

```
Mov time,end
```

```
Reti
```

```
Show_timer: Cjne r2,#2,Show_time1
```

```
Clr Anode1
```

```
Setb Anode2
```

```
Mov time1,end
```

```
Reti
```

```
Show_timer: Cjne r2,#3,Show_time2
```

```
Clr Anode2
```

```
Setb Anode3
```

```
Mov time2.end
```

```
Reti
```

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

```
Show_timer: Mov r2,#0
```

```
Clr Anode3
```

```
Setb Anode4
```

```
Mov time4,end
```

```
Reti
```

```
*****;
```

```
Cseg at 170H
```

```
Kcode0: Db 3,2,1,0
```

```
Kcode1: Db 7,6,5,4
```

```
Kcode2: Db 11,10,9,8
```

```
Kcode3: Db 15,14,13,12
```

```
*****;
```

```
Cseg at 180H
```

```
NumberCodes:
```

```
Zero,One,Two,Three,Four,Five,Six,seven,Eight,Nine,_A,_B,_C,_D,_E,_F
```

```
Db
```

```
End
```

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

Setb anode1

Reti

Show_timer: Cjne r2,#2,Show_Sahgan

Clr anode1

Mov time,36H

Setb anode2

Reti

Show_timer: Cjne r2,#3,Show_time

Clr anode2

Mov 23H,37H

Setb anode3

Reti

Show_timer: Mov r2,#0

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت **ویکی پاور** مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

Clr anode3

Mov time,38H

Setb anode4

Reti

-----;

Cseg at 180H

Number_Codes: db Zero,One,Two,Three,Four,Five,Six,Seven,Eight,Nine

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت **ویکی پاور** مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

منابع :

منابع شامل کتابهای :

۱- اصول و مبانی الکترونیک MAPLIN مترجم : رضا خوش کیش

۲- ۴۰۰ قطعه الکترونیکی مولف: عزیز الله دهقان

۳- سایت WWW.ATMEL.COM

سایت WWW.MICRO.COM

